

HABARI

INFORMATION OM TANZANIA

46 årg

Nr 2/2014

Tema: Konst och litteratur

TIDNINGEN HABARI

utges av
SVENSK-TANZANISKA
FÖRENINGEN
SVETAN

REDAKTION e-post: habari@svetan.org
Lars Asker, redaktör tel 08-38 48 55, mobil 0705 85 23 10
lars.asker@telia.com
Eva Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0702 11 98 68
eva@diversity.se
Sten Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0708 90 59 59
fax 08-760 50 59, sten@svetan.org
Folke Strömberg tel 08-91 73 27, mobil 0706 91 73 06
anfo.stromberg@telia.com

PRISUPPGIFTER 2014

SVETAN-medlemskap inkl HABARI	300 kr
Familjemedlem exkl HABARI	50 kr
Ungdomsmedlemskap	150 kr
Prenumeration HABARI	250 kr
Enstaka HABARI	50 kr

(Äldre nummer pris efter överenskommelse)
Betala in korrekt belopp på SVETANs plusgiro 35 95 50-1
– ange på talongen vad som önskas.

ÄMNESOMRÅDEN i tidigare HABARI

4/03 Urbanisering	1/09 Svetan 40 ÅR
1/04 Lokala språk och kulturer	2/09 Parlör, politiska makten, slaveri
2/04 Musik	3/09 Biståndshist., Tumaini, livshist.
3/04 Gruvnäringen	4/09 Klimat och energi
4/04 HIV/AIDS	1/10 Musik
1/05 Resor, turism	2/10 Kibaha Education Center
2/05 Forskning	3/10 Hälsa
3/05 Konst och kultur	4/10 Litteratur
4/05 Demokrati och utveckling	1/11 Ungdom, Karagwe, ELCT mm
1/06 Lake Victoria, ny regering mm	2/11 Hållbar utveckling
2/06 Alkohol	3/11 MV Liemba, forskarnätverk mm
3/06 Kvinnors villkor	4/11 Flora och Fauna
4/06 Utbildning	1/12 Självtändigheten 50 år
1/07 Swahilikulturen	2/12 Joha trust & Mama Barbro mm
2/07 Jordbruk	3/12 Mänskliga rättigheter
3/07 Investeringspolitik mm	4/12 Företagsamhet
4/07 Flyktingar	1/13 Kvinnliga förebilder
1/08 Tumaini, snidade dörrar mm	2/13 John Kilaka, Karagwe 30 år mm
2/08 Bildkonst	3/13 Swahili
3/08 Kina, NAI, Zanzibar mm	4/13 Tanzaniaadag, energi, skolfilm
4/08 Makondeskulptur, Kina, WIOMSA	1/14 Barn

Omslagsfoto: Grafiskt tryck av Nadir Tharani, se sidan 5.

Kopior på enstaka HABARI-artiklar kan beställas från redaktionen – kontakta Lars Asker. Eftertryck eller utdrag ur artiklar får endast ske med författarens tillstånd. Citera oss gärna, men ange källan!

Myran Grafiska, Varberg 2014, ISSN 0345-437
Tryckt på miljövänligt papper

sid 2—Habari 2/2014

SVETAN

www.svetan.org
www.facebook.com/SvenskTanzaniska
BOX 22003
104 22 STOCKHOLM
e-post: info@svetan.org
Organisationsnummer
802006-3635

STYRELSE

e-post: styrelsen@svetan.org
Johanna Andersson, ordförande
tel 073 - 04 02 238
Johanna Bergsten, vice ordf.
tel 070 - 34 72 129
Fredrik Gladh, sekreterare
tel 08 - 64 70 887
Helena Honkanen, kassör
tel 0709 - 40 00 56
Emma Kreü, ledamot
Eva Löfgren, ledamot
Rehema Prick, ledamot
Sofie Gullberg, ledamot
Anne Kasenene, ledamot
Helena Stigsson, ledamot

*

LOKALREPRESENTANTER

Gunilla Lundahl
Föreningen Tandala
Killevägen 8A, 247 71 GENARP
tel 076 - 866 60 39
Olle Wallin
Övermorjärv 14, 952 93 KALIX
tel 070 - 22 55 057
Rehema Prick
Åtorps Björkv 7, 443 31 LERUM
tel 070 - 732 20 21

Ta gärna kontakt med en lokalrepresentant om du t.ex. vill veta mer om Tanzania, undrar över hur det är att arbeta där eller vill få tag i någon som kan komma och prata om Tanzania. Vill du bli lokalrepresentant – ta kontakt med ordförande Johanna Andersson.

*

STÖDPROJEKT

Tumaini Children's Center
Kontaktperson Katarina Beck-Friis
e-post: katarina.beck@comhem.se

*

TANZANIAS AMBASSAD

tel 08-732 24 30 /31
Näsby Allé 6, 183 55 TÄBY
e-post: mailbox@tanemb.se
www.tanemb.se

ORDFÖRANDEN

Ett nytt styrelseår startar!

Den 5 april hade Svetan sitt årsmöte på Röda Korsets folkhögskola. Tack vare valberedningens fina arbete fick vi också nytillskott i styrelsen. Hjärtligt välkomna är Eva Löfgren, Anna Kasene och Sofie Gulberg! Till valberedningen fick vi också förstärkning av Zainab Haji från Tanzaniska riksförbundet. Ett jättetack till Harriet Rehn, Lars Asker, Helene Mikuii Lindh, Monica Johansson, Liisa Riihimäki och Daniel Rusana för er tid i styrelsen!

Den 6 juni planerar vi för en en kick off för den nya styrelsen. Innan dess ses vi i Stockholm för att prata aktiviteter/fest/nätverkande med andra "Tanzaniaorganisationer". En arbetsgrupp baserad i Stockholm bildas således. Är du intresserad av att ingå i denna grupp kontakta oss! Vi hoppas genom Styrelsen och denna grupp att kunna öka samverkan/nätverkandet med andra organisationer som arbetar med Tanzania/Sverige-fokus under kommande år.

Vi tror att 2014 kommer bli ett roligt år då det är mycket på gång i vår organisation! Din medlemsröst är viktig, vilken vi hoppas kunna förstärka under kommande året! I höst planerar vi även att anordna ett medlemsmöte. Missa inte detta tillfälle, mer information kommer i Habari och på webben!

Vi hörs och ses snart igen!

Bästa hälsningar,

**Johanna Andersson och
Johanna Bergsten**
ordförare i Svetan

Årsmöte 2014

Den 5 april samlades tjugotvå personer på Röda Korsets folkhögskola i Skärholmen för att lyssna till olika föredrag och hålla Svensk-Tanzaniska föreningens årsmöte 2014 och därmed avsluta verksamhetsåret 2013. Ute sken solen från en klarblå himmel, men en frisk aprilvind kylde av lusten att stanna ute alltför länge.

Föreningens två ordförande, Johanna Andersson och Johanna Bergsten, hälsade deltagare och föredragshållare välkomna. Sedan de närvarande presenterat sig och Monica Johansson berättat om Röda Korset lämnades ordet över till dagens första gäst, Sten Rylander. Sten var under en period Sveriges ambassadör i Tanzania och är nu som pensionär ordförande för såväl Forum Syd som svenska *Stödföreningen för National Museum and House of Culture i Dar es Salaam* för att nämna två av hans åtaganden – båda med anknytning till Svetan. Han hade med sig sin bok, *Afrika vänder*, som nyligen kommit ut. Nu talade han utifrån tre olika perspektiv om utmaningarna för dagens Tanzania och gjorde då tillbakablickar.

Utmaningar och tillbakablickar

Sten Rylander talade om Afrikas nuvarande ledarskap och jämförde dem med den tidigare generationens ledare som hade visioner och integritet, vilket man knappast kan säga om t.ex. Jacob Zuma. Han jämförde också Tanzanias tidigare president Mkapa som ledde landet ur ett ekonomiskt moras med Kikwete som verkar ha svårt att få igenom den nya konstitutionen i tid till årets presidentval. Och vad händer om den inte blir klar? Ska Kikwete bli kvar? Sten lyfte sedan upp nästa utmaning. Tanzanias ledare har alltid kunnat hålla ihop landet trots etnisk och religiös mångfald. Nu märks en splittring mellan muslimer och kristna. Kommer regeringen ändå kunna

vidmakthålla traditionen med utbredd tolerans mellan olika grupper. För närvarande är få ministrar kristna. Den tredje utmaningen som Sten ville belysa var resultaten av fattigdomsbekämpningen som måste komma snabbare. Ett stort problem är att utbildningen sackar efter. Resultaten i skolan sjunker. Bland annat finns inte tillräckligt med utbildade lärare för regeringens omfattande utbyggnad av sekundärskolan. Sten frågade sig nu om Kikwete är en tillräckligt stark person för att kunna vända utvecklingen.

Sten avslutade sitt föredrag med att beklaga att Sveriges kulturbistånd skurits bort nästa helt. Han anser att kultur kan skapa bryggor mellan folk och nationer. Kultur är ett medel att lära av varandra.

En kort frågestund tog vid och sedan inträdde en hungrig väntan på en tanzanisk lunch som kört vilse. När den väl dukades upp var den god och riklig.

Utbyte Tanzania – Sverige

Efter lunch presenterade Seynab Haji, ordföranden för *Tanzania National Association in Sweden*, TANRIKS, syftet med organisationen. Hon hakade på Sten Rylander i frågan om den tanzaniska splittringen och poängterade att TANRIKS var ett försök att hålla ihop åtminstone tanzanierna i Sverige. *Se även Habari nr 4/2013, sidan 3.*

Seynab Haji följdes av Hannah McCarrick och Johanna Danielsson som berättade om Bus4Africa och ICR-projekt på Zanzibar. *Se artikel i nästa*

nummer av Habari. De följdes i sin tur av Eva Åberg och Katarina Beck-Friis som redogjorde för den senaste utvecklingen vad beträffar Tumaini-projektet. Katarina berättade också om Bukobahjälpen och vad den står för. Eva berättade om resorna till och från projektet.

Årsmötesförhandlingar

När själva årsmötet kom igång var tolv personer kvar. Sedan verksamhetsberättelsen godkänts, resultat- och balansräkning fastställts och styrelsen beviljats ansvarsfrihet valdes en majoritet av styrelsen om. Lars Asker från Habari ersattes dock av Eva Löfgren och Heléne Mikui-Lindh och Liisa Riihimäki avgick utan att ersättas. Bland suppleanterna avgick Harriet Rehn, Daniel Rusana och Monica Johansson. Två nya suppleanter valdes vid sidan av Helena Stigsson. De är Anne Kasenene och Sofie Gullberg. Revisorer och revisorssuppleanter valdes om. Till valberedning utsågs Birgitta Hellström, Eva Olsson, Josephine Sundqvist och Seynab Haji.

Mötet beslutade att införa en ny typ av medlemskap, *100 kr utan Habari*, utöver de typer som redan finns. Medlemsavgifterna för de senare blir desamma 2015 som de är 2014. Mötet beslutade vidare att ändra stadgarna så att inga suppleanter väljs i framtiden utan enbart ledamöter. Innan ändringen träder i kraft måste beslutet upprepas på ytterligare ett medlemsmöte.

Red/FST

Johanna Bergsten, Johanna Andersson, Folke Strömberg.

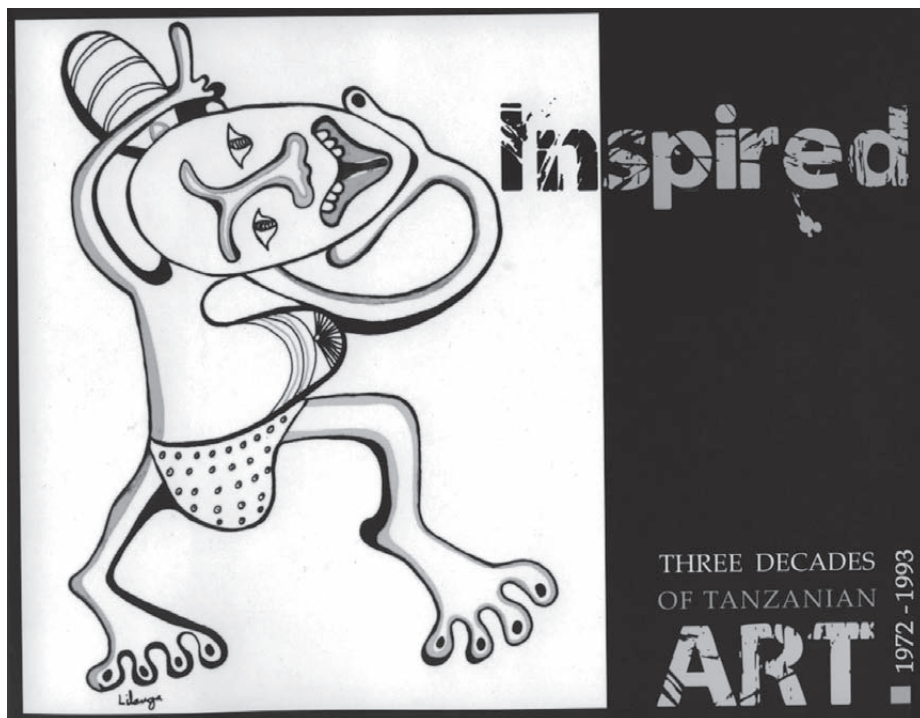
Foto: Eva Löfgren

Svetans styrelse 2014

Johanna Andersson, ordförande
Johanna Bergsten, vice ordförande
Fredrik Gladh, sekreterare
Helena Honkanen, kassör
Emma Kreü, ledamot
Eva Löfgren, ledamot
Rehema Prick, ledamot
Sofie Gullberg, suppleant
Anne Kasenene, suppleant
Helena Stigsson, suppleant

Inspired

Tre årtionden av tanzaniansk konst

”En kväll när nattvakten kommit såg jag att han skulpterade på en bit ebenholts. Jag sa till honom: *Om du tycker om det där varför kommer du inte in i huset och provar att teckna.* Han följde med mig in i huset och tittade på de papper och pennor jag lagt fram. Trots att han skulpterat hela sitt liv var detta första gången att prova att vara kreativ på en plan yta. Han satte sig ner, tog upp en penna och började rita. Något fantastiskt hände. Det var början på en kärlekshistoria till en konst-
art som skulle utvecklas och blomma under resten av hans liv.”

Nyumba ya Sanaa

Så berättar Syster Jean Pruitt om sitt möte med George Lilanga, som kom att bli Tanzanias mest berömda artist. Sister Jean, katolsk nunna från Michigan, startade *Nyumba ya Sanaa* (House of Art) i Dar es Salaam 1972. *Nyumba ya Sanaa* var en mötesplats och arbetsplats för konstnärer från hela landet under fyra decennier. Huset byggdes med skandinaviskt bistånd. Norska ambassaden har gett bidrag till publiceringen av boken

Inspired som publicerats av *Vijana Vipaji Foundation* 2013. Boken är ett praktverk över 21 konstnärer som alla arbetat och blivit välkända tack vare *Nyumba ya Sanaa*.

Mötet med Europa

Bokens inledning är en intressant sammanfattning av mötet mellan afrikansk och västerländsk konst. När Pablo Picasso första gången såg afrikanska konstföremål på världsutställningen i Paris år 1900 försäkrade han att de var de vackraste och mäktigaste verk som mänsklig fantasi någonsin skapat. Picasso lärde sig förstå att konstnärerna inte strävade efter att deras verk skulle vara så lika sina inspirationskällor i naturen som möjligt utan att de ville visa på något typiskt drag – en karakteristisk vinkel, leopardens fläckar, en olycklig mans djupa sorg. Inte bara Picasso utan även många andra kända konstnärer såsom Matisse och Modigliani skulle senare lära sig mycket av sina afrikanska mästare. Samtidigt hade konstnärerna i Afrika ingen påverkan från konstnärer i

Europa utan fortsatte verka enligt sin tradition. Ingenting skapades för sin egen skull utan allt hade ett ändamål. Det skulle läka eller skrämma, skydda eller skada, be gudarna om vatten, vara en kanal till förfäderna, upplysa eller skapa välbefinnande. Allt som skapades hade en religiös, rituellt eller magisk avsikt.

Nya verktyg och ny inriktning

1960-talet markerar början på en ny era för konstnärer i Östafrika. De påverkades inte bara av nya idéer och marknader utan också av nya material. Konstnärer, som börjat som barn med att rita i sanden och skulptera med cassavarötter, fick andra material att arbeta med än halm, trä och frön. Viktigast var tyg, papper och färger. En av de konstnärer som började använda de nya materialen var Edward Tingatinga. Han använde gamla gamla takpaneler som målarduk och cykellack som färg. Konstnärerna som arbetade på *Nyumba ya Sanaa* började ställa ut sina verk utomlands och lärde sig av internationella konstnärer. Bl.a. lärde de sig att signera sina verk. De började producera konstverk vars ändamål enbart var att vara vackra och väcka känslor.

Konstskatter på våra väggar

När jag läser om konstnärerna i boken inser jag att vi hemma har en stor konstskatt i de verk vi köpte på *Nyumba ya Sanaa* under vår tid i Tanzania. Det är konstnärer som Edward Kiiza och Francis Patrick Imanjama. Vi har både etsningar och tygtryck av dem som pryder våra väggar. Svetans medlemmar har säkert också många verk på sina väggar. Enligt boken arbetar de flesta, som fortfarande lever, vidare som konstnärer.

Eva Löfgren

Östafrikansk konstbiennal 2013

I november 2013 visades östafrikansk konst på en biennal i Dar es Salaam. Det är sjätte biennalen som den tio år gamla föreningen *East Africa Art Biennale Association* anordnar. Ordförande är professor Elias Jengo som också var en av utställarna. Föreningen, som är en NGO, har till syfte att stödja konst och konstnärer i Östafrika. 90 % av deltagarna denna gång var lokala konstnärer. Inga Tingatinga-målare var representerade. De verkar inte räknas som "riktiga" konstnärer av föreningen. Fyrtiofyra konstnärer var representerade varav en majoritet kommer från Tanzania. Många olika bildkonstarter var representerade och även några skulpturer i trä och metall. En av konstnärerna, Nadir Tharani, finns presenterad i detta nummer av Habari. Katalogen visar på en imponerande bredd och hög kvalitet. Den går att beställa från East Africa Art Biennale Association, P.O. Box 35044, Dar es Salaam eller direkt från professor Jengo, projjengo@gmail.com.

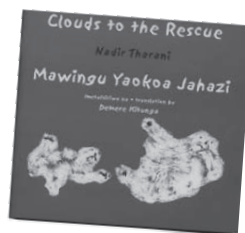

Grace Luena och professor Elias Jengo, ordförande i föreningen.

Nadir Tharani

– arkitekt, konstnär, barnboksförfattare

Nadir Tharani är en internationellt känd arkitekt och konstnär som arbetat i flera länder i Europa, Afrika och Asien. Han äger arkitektfirman *Tharani Associates Ltd* i Dar es Salaam.

Nadir deltog på Bienalen i Dar es Salaam förra året (se separat artikel) och ett av hans bidrag pryder Habaris framsida i detta nummer. Bilden heter Tupo (vi är här) – bakom gräset och under stjärnorna väntar vi människor. Han kombinerar sina olika professioner och menar att de talar till olika sinnen. Målning talar till synen, skrivandet till att framföra sina åsikter och arkitektur är något helt annorlunda. I arkitekturen måste man ta hänsyn till historien, platsen, omgivningarna, utsikten och naturligtvis klimatet. Många av hans målningar har inspirerats av externa händelser såsom olika former av förtryck, tortyr men även av det hot som klimatförstöringen innebär. Det sistnämnda fokuserar flera av hans barn-

böcker på. Förutom tavlor gör han grafiska tryck, bokillustrationer, skivomslag och serieteckningar.

Clouds to the Rescue

Habari har läst hans barnbok *Clouds to the Rescue* (Mawingu Yaokoa Jahazi). Den handlar om hur människorna genom sitt sätt att leva värmer upp jorden och förändrar klimatet. Det bildas stormar och torka. Ingen mat kan odlas och människorna kokar till slut sina kläder och äter dem. Då kommer molnen, bokens hjältar, till hjälp. Molnen samlar först vatten ur de stora oceanerna och gör sedan så det regnar på de torra markerna. Men på slutet säger molnen: Hunger och andra lidande kommer inte att upp-

höra förrän människorna förändrat sitt sätt att leva. Det är en skrämmande barnbok men den har fantastiska illustrationer. Nadir har efter denna bok även givit ut böckerna *Greedy yellow*, *Escape of the clouds* och *No End. Beginning*. Samtliga är utgivna på *E&D Vision Publishing Ltd* i Dar es Salaam. Se även www.nadirtharani.com.

Eva Löfgren

Konstnärskooperativ i Arusha

Penda Mo och Kerstin Eriksson

Foto: Michael Sarakikya

På inrådan av min vän och tolk Michael Sarakikya besökte jag och intervjuade några av de konstnärer, vars arbete och verk man kan beskåda bakom Arusha National Natural History Museum.

Det var överraskande, att plötsligt finna mängder av målningar, färgglada tygväskor, smycken av olika slag och träskulpturer av bl.a. djur, då man promenerat rakt igenom museet och kommit ut på andra sidan. Där höll konstnärer på och jobbade och deras alster fanns upphängda och utställda runt hela området. Där fanns också små affärer, där varje konstnär plockat ihop ett urval av sina verk färdiga för försäljning.

Vi hade stämt träff med en av konstnärerna, som lovat ställa upp för en intervju. Han hette Penda N Mollell och var 30 år gammal. Vi placerade oss på varsin röd plaststol bredvid honom, där han satt vid sitt staffli och målade på en nyss påbörjad tavla. Han berättade, att han använder pensel och akrylfärg och fyller sedan i konturer med bläck och stålpena.

Han var bara 8 år, då han började rita med blyertspenna på papper. För 11 år sedan mötte han konstnären Samuel Kengui och då han såg hans arbete ville han lära sig måla av honom. Kenguis favoritmotiv var natur, djur och porträtt. Även "Penda Mo" (som är hans signatur), valde dessa motiv. Han förklarar, att han tyckte det var lämpligt, eftersom

natur, djur och människor troligen är det mest typiska för Tanzania.

Jag frågade vad hans föräldrar, släkt och vänner tyckte om hans yrkesval. Han ler då stort med hela ansiktet och säger, att de blev mycket glada. Nu är han gift och har tre barn. Den äldsta dottern är mycket intresserad av att rita och måla. Kanske kommer hon att gå i pappas fotspår? – Jag hoppas det, säger han, och ser väldigt glad ut.

Penda Mo kan inte tänka sig något annat yrke. I början var det väldigt svårt för honom att sälja. Men för fem år sen vände det och han tjänar nu tillräckligt för att kunna försörja sig och familjen.

Det är mest turister som köper, allra mest amerikaner och tyskar, men även skandinaver, spanjorer och italienare. En del turister säljer också på kommission i sina hemländer. I enstaka fall köper även tanzanier hans konst.

Medan vi pratar med honom sitter jag och studerar tre jättestora, mycket detaljerade djurporträtt, som hänger på det höga trådstaketet bakom honom. Det är en buffel, en leopard och en gammal, rynkig elefant. Alla är så levande, nästan påträngande verkliga, att det känns som om leoparden närsomhelst skulle kunna ta ett språng ut ur bilden rakt mot oss.

Den konstnär Penda beundrar allra mest idag heter Lysingu Mvungi. Denne målar samma motiv som han själv, fast

mycket bättre, påstår han. Han vill utveckla sin konst vidare genom att lära sig av honom.

Konstnärerna bakom museet hyr sedan en tid marken med de små butikerna med blombladsliknande tak av staten.

I kooperativet, där alla har sin egen firma, ingår tio konstnärer, alla män. Men vi såg också en handfull kvinnor, som sydde väskor och hängde upp kläder och smycken. Kanske var de anställda, för att tillverka saker för ett utökat sortiment? Eller var de möjligen konstnärfruar?

En annan av konstnärerna, Simba James, var sugen på att prata med oss. Vi frågade honom, om han kände till några kvinnliga konstnärer i Arusha, men det gjorde han inte. "Men det finns nog i Dar es Salaam", trodde han. Han var 29 år och hade målat i 9 år. Han blev inspirerad av en vän, som målade.

Han använder oljefärg och pensel och kniv. Hans motivval är människor och djur. Han tycker egentligen om att måla i stort format, men det går mycket lättare att sälja de mindre tavlorna, säger han, för folk har inte så stora väggar.

Sen ville han passa på att fråga om Sverige. Han ville veta om det finns några vilda djur och hur det är när det är kallt och snö och is, om man inte fryser då. Jag kan inte låta bli att skratta lite, då jag säger, att vi har några vilda djur, som vi nästan aldrig ser, men väldigt få jämfört med Tanzania. Och såklart fryser vi väldigt mycket på vintern. Det gäller att klä på sig ordentligt, förklarar jag.

Som var och en förstår kändes det upplyftande och mycket inspirerande att träffa dessa ambitiösa och stolta konstnärer med framtidstro och stor vilja att utveckla sin konst vidare.

Vill man komma i kontakt med Penda Mo är hans e-post: pendamol@yahoo.com

Kerstin Eriksson

Kerstin Eriksson – en ny skribent för Habari presenterar sig

Jag är en 76-årig kvinna, som arbetat drygt 30 år som skolpsykolog i Stockholm och efter pensionen studerat bl.a. socialantropologi och indologi med sanskrit. Jag har en lång his-

Shilia Kaaya – en ovanlig poet

Då jag nyligen vistades i Arusha fem veckor, upptäckte jag mest av en slump en något ovanlig poet. Det var när jag promenerade till centrum för att uträtta några ärenden. Efter mina ärenden tog jag en uppiggande cappuccino på populära Fifi's café, som ligger en liten bit från klocktors-rondellen neråt Sokoine Rd. Det var soligt och varmt väder, så jag satte mig på uteserveringen mot gatan. Nästan genast kom en tidningsförsäljare och erbjöd mig Arusha Times. Jag köpte en tidning och började nyfiskt läsa den.

Första sidan dominerades av att myndigheterna hade velat förbjuda motorcykeltaxis, s.k. bodabodas, att trafikera centrum av staden, då de orsakade både trängsel och en hel del olyckor. Men förslaget hade efter stora protester dragits tillbaka.

Jag bläddrar vidare och läser om en kvinnlig stadsdirektör, Sipora Liana, som avancerat och fått ett bättre jobb i Dar och så några stora annonser om lediga jobb. Bl.a. söks 10 säkerhetsvakter mellan 22 och 35 år. Som miljöengagerad läser jag även med stort intresse om Mobisol Ltd, som distribuerar solenergi till mängder av kunder i flera regioner, om ungdomssamarbete med Saudiarabien gällande biodiversitet och om en muslimsk ledares begravning.

Men på sidan nio nere i högra hörnet ser jag något helt annat! Det är en dikt, som heter "The lustful heart" skriven av Shilia D. Kaaya, vars ansikte finns på en liten bild. Under bilden står förutom namn och en hotmailadress även AICC, som jag tror är en förkortning av konferenscentret i Arusha. Hur hänger detta ihop?

När jag kommer "hem" till mitt rum på lodgen googlar jag hans namn och får veta att han faktiskt sedan 2007 är chef på *Arusha International Conference Centre*, är varm anhängare av Mwalimu

Nyereres filosofi och representerar Arusha-regionen i CCM-partiets verkställande kommitté. Dessutom publicerar han varje vecka en dikt i Arusha Times. Han är född 1962 och har läst ekonomi och administration både i Tanzania och i Nederländerna.

Då jag följande vecka uppsöker en bokhandel hittar jag en diktsamling av honom från 2009, "The Bleeding Heart", som jag sedan dess läst i då och då.

Kaaya skriver högaktuella dikter både om de mest vardagliga livssituationer och händelser och om övergripande globala teman som krig och fred, kärlek och hat, makt och vanmakt. Många av dikterna innehåller nästan passionerade naturbeskrivningar och han beskriver följden av miljöproblem som global uppvärmning. Han tycks starkt präglad av dataåldern vi lever i och diskuterar ofta globaliseringens för- och nackdelar. Han beskrivs som en postmodern författare, som reflekterar över de sociala effekterna av det vi kallar utveckling. Det är ännu inte så många tanzaniska författare, som skriver på engelska. Men de blir allt fler, eftersom det är ett sätt att nå ut till en större läsekrets.

Jag tänker att Kaayas nyckelposition i konferenscentret ger honom mycket stoff till att dikta om världen. Han träffar där många av världens stora ledare och får viss kännedom om hur de tänker. Han skriver personligt om flera av dem.

Han sammankopplar och befruktar kors och tvärs yrket som toppadministratör, sitt politiska ledarskap och sitt högst personliga diktande. Det ser jag som både ovanligt och beundransvärt!

Slutligen ett diktexempel, som jag valde med stor omsorg. Kanske för att jag helt nyligen blev närmare bekant med Arusha och för att jag sedan länge varit rentav tokförälskad i Kilimanjaro.

Kerstin Eriksson

*The Geneva of Africa
Arusha the hub of action
People in elegant suits and badges
People smiling and hurrying
Flycatchers abound
Shouting, Jambo, Jambo! Karibu!*

*Within a stones throw
The roof of Africa towers
Snowy and beautiful
Despite the perceived scotching heat
Of the midday sun, along the equator.*

*The relic of Arusha Declaration
A monument of fame and name
With Mwalimu stamp left vividly
Though in ashes of history
Arusha historical and memorable
The home of Zinjanthropas
The mother of mankind.*

*The foot of creation
Listed in the wonders of the world
The astounding Ngorongoro Crater
Amazing Serengeti migrations
Nature at its best.*

*Arusha the boiling pot
Arusha home to the world
With peace sought by heart
Conventions and congress in progress*

*Here mankind converges
Praying for the injured world
That bleeds and smells of injustice
Hatched of greed and lust for power.*

*Arusha of sirens for the powerful
Arusha of sirens for perpetrators
Of genocide and mass killing
Arusha the pride of Tanzania
And now crowned and indeed befitting*

toria med Afrika, främst Kenya, dit jag först kom som deltagare i NGO-delen av Kvinnokonferensen 1985, levde där ett år 1987–88, huvudsakligen bland fattiga kenyaner, och vistades sedan där 3–4 månader per år i tio år. Har varit flera gånger i Västafrika, men ville nu

återse Östafrika efter lång tids saknad. Hade kontakter i Arusha och för därför just dit. I Arusha kom jag i kontakt med en Meru-familj i byn Nkoaranga. De fick mig att känna mig väldigt hemma i Arushatrakten, som jag inte besökt på över 28 år.

Hur gick det sen?

2009 lades Svetans projekt att stödja Skulptörskolan ned, men många av de f.d. eleverna är fortfarande aktiva inom konst och hantverk på olika sätt. Eva och Sten Löfgren besökte några av dem i Bagamoyo i oktober förra året.

Skulptörskolans tomt

När vi gått av bussen i Bagamoyo tar vi oss direkt till skulptörskolans tidigare kontor och workshop. Stora betongskulpturer visar vägen och väl framme blir det många glada återseenden. Tomten tillhör fortfarande skolans stiftelse och en f.d. elev bor i kontoret och fungerar som vakt på området.

I en nybyggd workshop arbetar ett halvduzin gamla elever med att snida. En del av dem bor på workshopens loft under bladtaket och fullföljer därmed traditionen från Stanislav Lux första workshop vid Chuo cha Sanaa. De har en hel del alster i workshopen men berättar att de också fått möjlighet att ställa ut och sälja på gamla marknaden i staden. Halva marknaden har upplåtits till konstförsäljning och andra halvan till grönsaksförsäljning.

Matson, en av f.d. eleverna i workshopen på skolans tomt.

sid 8—Habari 2/2014

Neema

Neema, f.d. elev och mångårig styrelsemedlem i skolan, har ett hus alldeles bredvid skolan och har sin egen shop med galleri i stan. En del andra elever har också egna gallerier, andra hjälps åt att sälja målningar och sniderier på Bagamoyos Old Market. Neema blir vår guide under dagen och vi besöker flera gallerier som drivs av f.d. elever. Vid ett av gallerierna har en av de gamla eleverna specialiserat sig på betongbyster av kända politiker som målats. Alla Tanzanias tidigare och nuvarande presidenter står utanför galleriet tillsammans med bl.a. Barack Obama. Bysterna är uppställda vid infarten i Bagamoyo på vänster sida och väcker en hel del uppmärksamhet. Affärsidén fungerar tydligen, framstående personer kommer dit med fotografier och beställer en byst av sig själva att ha utanför sitt hus.

Några f.d. skulptörskoleelever utanför sitt galleri. Neema är nummer två från höger.

Turisterna sviker Bagamoyo

Flera f.d. elever vittnar om att de åker till Zanzibar för att sälja sina skulpturer. Där finns många turister och de får ibland uppdrag av turishotellen också. Men i Bagamoyo är det färre turister än tidigare något som de tror beror på den försämrade världsekonomin och terrorhot i närområdet. Vi försöker rättvist handla något av alla de tidigare eleverna vi träffar och är imponerade av kvalitén på deras verk även om den varierar.

Positiv känsla

Det kändes väldigt stimulerande och uppmuntrande att träffa alla dessa elever och se vad skolan har betytt för dem. Det tycks vara en fin sammanhållning i grupperna också trots den kärva ekonomiska situationen för många av dem. Glada och mycket positivare än förväntat återvände vi efter två dagar till huvudstaden med en hel del fina skulpturer i bagaget.

Neema vill samla f.d. elever i en ny NGO som skulle ansvara för skolans hus och mark, en idé Svetan gärna vill se förverkligad så att vi kan lägga ner skolstiftelsen.

Luft under vingarna

Stödföreningen för National Museum and House of Culture i Dar es Salaam (NMHC) höll sitt första årsmöte den 6 april på Etnografiska museet i Stockholm.

En stor del av föreningens nu över 70 medlemmar hade hörsammat den stimulerande kallelsen under devisen *Luft under Vingarna*. Alla tycktes vara överens: nu gäller det att stödja Tanzania att fylla sitt fina kulturhus med verksamhet som förverkligar visionen att "levandegöra tanzanisk historia och kultur och vara en folkets naturliga mötesplats för alla former av kulturyttringar" (se Habari 3/2013).

Många hade kommit för att få uppleva Jonas Bernander (se intervju på annat ställe i Habari) i den inledande se-, hör- och tänkvärda föreställningen "Bwana Bernander" om fadern Lasses beslut att bryta upp från forskarvärlden i Lund för att under ett par år på 70-talet vara lärare på en internatskola i ett litet samhälle i Tanzania. Innan själva årsmötet öppnades av Sten Rylander bjöds dessutom på både på bokbord och afrikanskt pausfika.

Verksamhetsberättelsen för 2013 med tilläggsinformation för början av detta år vittnade om styrelsens aktiva arbete med medlems- och informationsmöten samt resursmobilisering och konstruktivt utnyttjande av de bidrag man fått. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet och omvaldes i sin helhet, liksom förtroenderevisorerna. En auktoriserad revisor ska anlitas snarast då föreningen genom sin styrelse har lyckats mobilisera 700.000 kr från Svenska Institutet. Ett bidrag som ger nödvändig luft under vingarna för att kunna ge rätt stöd för en bra kulturhusverksamhet.

Med hjälp av ett planeringsbidrag kunde fyra medlemmar i styrelsen i december resa till Dar es Salaam för flera möten med berörda personer på plats. På plats fanns även ytterligare tre styrelsemedlemmar på andra

uppdrag som kunde delta i vissa möten. Man träffade bl.a. den nyutnämnde generaldirektören för Tanzanias statliga museer Audax Z.P. Madulla, som konstaterade att NMHC i dagsläget saknade styrelse. Den leds av en tillfälligt förordnad chef och inte har någon egentlig kapacitet att driva kulturverksamheten. I samtal med svenska ambassaden i Dar es Salaam framkom att ambassaden beslutat finansiera en konsultstudie i början av 2014 som ett stöd till NMHC i organisations- och managementfrågor.

Ett projektbidrag från Svenska Institutets program *Creative Force* hade nyss beviljats när årsmötet ägde rum. Med detta projekt ska föreningen bidra till att NMHC bygger upp sin kapacitet som just kulturhus genom aktiviteter som kan främja demokrati och mänskliga rättigheter i Tanzania. Viss utbytesverksamhet

Tanzania och Sverige kan också finansieras.

Röster höjdes för ett starkt stöd inte "bara" mellan Sverige och Tanzania utan också att stötta Tanzania i panafrikanska kultursammanhang. Andra pekade på projektets inriktning på demokrati och mänskliga rättigheter och menade att det finns all anledning för NMHC att aktivt söka samarbete med och hjälpa särskilt de kulturyttringar på "gräsrotsnivå" som finns på olika håll i landet att hitta till kulturhuset som en naturlig mötesplats för olika kulturyttringar.

Styrelsen arbetar nu intensivt för att få igång projektet, som visat sig vara mera begränsat i tid än de två år årsmötet uppfattade. Helt klart är att man står inför stora utmaningar. Det är en stor samsyn om vad som krävs:

- att NMHC får en stabil ledning och personal med kapacitet att också driva ett kulturhus;
- att ledningsstrukturen kan hålla samman musei- och kulturhusverksamheterna i en programläggning som både säkerställer att kulturevenemang och finansiellt lukrativ verksamhet som uthyrning av delar av NMHC inte krockar;
- att kapacitet och tid finns för att knyta kontakter inom den tanzaniska kultursfären allt ifrån dansens, musikens, berättandets och gestaltandets gräsrotsnivå till elitnivå, för att bygga upp föreställningar, utställningar m.m.

Dorrit Alopaeus-Ståhl

Du som läser detta: Gå in på Facebook: Friends House of Culture Dar för att läsa mer om föreningen och hör gärna av dig med synpunkter.

Årsavgiften fastställdes att fortsatt vara 100 kr som kan betalas in på pg 683009-5 eller bg 358-3820.

Bwana Bernander eller pappa Lasse...

Tanzania – pappas ungdomsäventyr. Hur påverkade det pappa? Min barndom? Det är Jonas F Bernander som ställer frågorna i sin monolog "Bwana Bernander". På Jonas hemsida presenterar han sig som dramatiker, dramaturg och librettist. Som radiolyssnare har jag tidigare "mött" honom som manusförfattare i P1:s teaterserie "Världshistorien".

Jag ser pjäsen på *Friends of House of Cultures* årsmöte i april på Etnografiska museet i Stockholm. Det är fullsatt av Tanzaniavänner. Där är också Jonas mamma Ingela Bernander.

– Hon ser alla mina föreställningar, säger Jonas leende, när vi senare pratar om pjäsen.

Med enkel rekvisita – en stol, ett bord, en dator med inspelad musik och ett antal tidstrognas glasögon skildrar Jonas sin pappa och sina tankar runt honom.

– Min pappa Lasse var så närvarande under hela min uppväxt. Men det var också Tanzania, trots att pappa Lasse bara var där i ett kort tag.

Lasse var 23 år när han reste ut. 25 när han kom hem. Han avbröt doktorandstudier i kemi, då han av en slump såg att Sida sökte volontärer. Året var 1972. Han kom till *Minaki secondary school* utanför Kisarawe.

Jonas F Bernander.

Foto: José Figuero

Att göra gott

Både Lasse och Jonas brottas med tanken: Hur definieras en människa? Är det genom människans handlingar? Det märks också i pjäsen. En scen i föreställningen minns jag speciellt. Lasse åker ut som idealist, som någon som vill göra gott. Men efter ett år som lärare på den tanzaniska landsbygden har Lasses bild på sin insats förändrats. Han ser med visst förakt på de ny-anlända svenska volontärerna: "Jaja, vilka idealister...". Det blir också en del öl-drickande på lokal bar i Kisarawe.

– Tanzania fanns alltid med i vår familj. Pappa och mamma planerade att åka till Morogoro och arbeta med sydafrikanska politiska flyktingar, men så blev det inte. Som 50-åring blev Tanzaniareisan slutligen av. Men redan då hade Lasse ont i halsen.

– Doften av skägg och tobakslukten från pappas pipa är ett starkt barndomsminne. Men samtidigt är jag arg på honom för att han rökte ihjäl sig, säger Jonas. Några år efter Tanzaniareisan, dog Lasse. På begravningen hölls minnestal på swahili.

Kände igen sig

Tre år senare åkte äntligen Jonas till Tanzania och sin flickvän Sara Åkesson, som arbetade där då.

– Jag kände igen mig, trots att jag aldrig hade varit där. På *Minaki secondary school* mötte jag kocken Saidi, som kom ihåg min pappa. "Jonas, du måste göra en pjäs om din pappa bwana Bernander."

Och Tanzania fortsätter att vara en del av Jonas och hans familjs liv. Saras familj har bott där och hans swahilitalande lillebror Rasmus Bernander bor där.

Är du glad över pjäsen?

– Ja, och framför allt är jag glad över att jag har fått läsa pappas Tanzaniabrev till sina vänner i Sverige. Arbetet med pjäsen har hjälpt mig acceptera Lasses död.

Monica Johansson

Vill du veta mer? Gå in på www.jonasbernander.se

Flyg till Afrika?

Söker Du en pålitlig resebyrå? Då är vi rätt val!

✓ Kunskap ✓ Erfarenhet ✓ Specialpriser (Raptim)

Safari? Anlita Tour Africa, www.tourafrica.se!

(Tour Africa är en del av Tranås Resebyrå)

Välkommen!

Tel: 0140 - 375 010

e-post: africa@tranas-resebyra.se

Hemsida: www.tranas-resebyra.se

Tranås resebyrå - trygghet och kvalitet sedan 1979

Nytt konstitutionsförslag

I perioden februari – april fortsätter rapporteringen om viltskydd, tjuvskytte och beslagtaget elfenben, som nu skall eldas upp. Pågående och planerade investeringar i kommunikationer och energiförsörjning genererar också nyhetsinslag, samt skyfall och översvämningar i april.

Den andra versionen av konstitutionsförslaget har levererats av ordförande Warioba, och olika intressegrupper fotsätter verka för att deras områden skall få konstitutionellt stöd. Men bland gemene man diskuteras mest unionen med Zanzibar och frågan om två eller tre regeringar.

Trots pågående gräl inom EAC och med Malawi går integrationen vidare, och "One-stop" tullstationer håller på att införas vid gränserna.

Heroinbeslag

I närheten av Dar es Salaams hamn har polisen gjort ett av de största heroinbeslagen i landets historia. Det är värderat till 5,5 miljoner \$. Åtta iranier och fyra pakistanier hålls för förhör. Ännu vet inte polisen vart heroinet var på väg.

5/2 Citizen

Gasrören har anlänt till Mtwara

Hamnen i Mtwara surrar av aktivitet. 4.845 rör från Kina lastas av. De ska sättas ihop till den 542 km långa rörledning mellan Mtwara och Dar es Salaam.

6/2 Daily News

Stöd inför klimatförändringar

Tanzania och Malawi har fått pengar för utveckling av bästa sätten att hantera klimatet. Norge ställer upp med 10 miljoner \$ där en del kommer att användas för att underlätta genomförandet av *Climate Service Adaptation Programme* i Afrika, byggande hållbar katastrofhantering, säker tillgång på mat, nutrition och hälsa. Transportminister Mwakyembe säger att kapacitet att anpassa sig till följderna av klimatförändringar och klimatvariationer är vital. 6/2 Daily News

Mer pengar behövs för landsbygds-el

Tanzania kommer att behöva 300 miljoner \$ för att höja andelen el på landsbygden från sju till 30 procent framkom under energiminister Muhongos diskus-

sioner med Kanadas biståndsmister. För att nå visionen för år 2025 måste kraftfulla åtgärder sättas in för landsbygdsbefolkningen som utgör 70 procent. Han bad Kanada att undersöka på vilket sätt de kan hjälpa att göra visionen genomförbar. Tanzanias befolkning beräknas uppgå till 70 miljoner år 2025. 6/2 Daily News

Unilever investerar i jordbruket

Företaget Unilever, som bland annat äger ett antal varumärken för te, har valt *Southern Agricultural Growth Corridor of Tanzania* (SACGOT) för att sin tredubbla teproduktion hos småbönder. Det kan medföra en export på 110 miljoner €. Investeringen beräknas skapa 10.000 arbetstillfällen och förstärka ekonomin för mellan två och tretusen småbrukare. Unilever fick *National Strategic Investor* status i december 2013. 6/2 Guardian

Protester mot kassaterminaler

Kariakoomarknaden i Dar är på väg att stänga i protest mot regeringens krav på kassamaskiner, s.k. EF.d.. Kariakoos protest har uppslutning från hela landet. Handlarna tycker att maskinerna är dyra och dessutom har systemet en rad andra fel. *Kariakoo Business Community* (JWK) rådgivare, Johnson Minja, säger emellertid att JWK är emot stängningen. De vill resonera med president Kikwete först. De har dock inte fått handlarna att låta bli handelsstrejken. 12/2 Guardian

Ingen försäljning av elfenben

Tanzania har de senaste åren sökt få *Convention on International Trade in Endangered Species* (CITES) att medge en försäljning av 112 ton elefantbetar som tidigare beslagtogs. Nu har man gett upp försöken. 14/2 Daily News

Uppåt 2 steg i FIFAs ranking

Tanzania ligger nu på 116 plats i FIFAs världsranking. Man steg också två steg på den afrikanska rankinglistan, men

Ovanlig bild av Tanzanias elfenbenslager, värt 50 m\$, som nu går upp i rök.

fortfarande ligger grannarna Kenya och Uganda högre. 14/2 Daily News

Låga nivåer i kraftverksdammar

Långa perioder av torka och oregelbundna regn har påverkat produktionen av vattenkraft. För närvarande är nivåerna i nästan alla dammarna vid de sex kraftverken under mininivån, vilket minskat elproduktionen till mindre än 50 procent. TANESCO har tvingats koppla in andra betydligt dyrare kraftkällor. Effekterna av klimatförändringarna är påtagliga. Nu svarar naturgas för 45 % av kraften i huvudledningarna, diesel för 26 % och vattenkraft för 30 %. 14/2 TanzaniaNews24

Stora järnvägsinvesteringar

Regeringen har köpt 13 nya lokomotiv som ska levereras i år som en del i förbättrad järnvägstrafik inom ramen för initiativet *Big Result Now* (BRN). Totalt 50 lok är beställda till 2014/2015. De nya lok har 2000 hk och kan transportera mer gods till högre hastighet. Vidare pågår ombyggnad av 8 äldre lok. Därutöver kommer totalt 970 vagnar levereras. Nu är genomsnittshastigheten för ett lok med vagnar 15 km/t. Med de nya och ombyggda kommer man upp i 50 km/t.

15/2 Daily News

Elfenben för 50 miljoner \$ bränns

President Kikwete säger att det nu är hög tid att Tanzania bränner upp elefantbetarna man har i lager (se 14/2) och därmed ansluter sig till Kenya, Japan, Frankrike och USA som länge stött att man förstör betarna i stället för att auktionera ut dem. 17/2 EA Business Week

Fredsbevarande trupper för Sydsudan

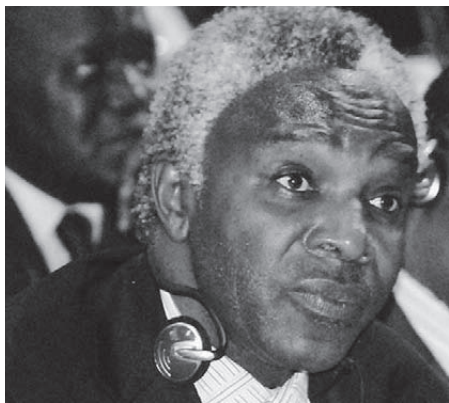
Som ett svar på en förfrågan från FN utfäster sig Tanzania att skicka trupp till Sydsudan för att bidra till fred. Samtidigt vädjar Tanzania till parterna att lägga ner vapnen och starta förhandlingar. 21/2 Daily News

Flickorna lyckas bättre i Form IV

År 2013 klarade nästan 59 procent av de som kandiderade till *Certificate of Secondary Education Examination* (CSEE). Fler flickor än pojkar klarade examen och nummer ett var som tidigare

Energiminister Muhongo behöver el-pengar.

Jordbruksminister Chiza nöjd med skörden, överskott blir stöd till bristområden.

re Mbeyas St Francis Girls. Resultatet är bättre än år 2012. 22/2 *Daily News*

Bomber på Zanzibar

Hemmagjorda bomber smälldes av nära en katedral och en restaurang som är populär bland turister på Zanzibar. Enligt polisen blev det inga personskador. Zanzibar är en allt värre huvudvärk för Tanzanias regering på grund av religiösa motsättningar och djupa sociala och ekonomiska klyftor. 25/2 *Reuters*

Skördeöverskott förra säsongen

Jordbruksminister Chiza har tillkännagivit att tillgången på mat är tillfredsställande. Säsongen 2013/2014 ger ett överskott på två miljoner ton. Det går att överföra mat till områden med brist; för närvarande 56 distrikt i 16 regioner. Överskottet gör också att regeringen kunnat lätta på exportförbudet. 26/2 *Daily News*

Fond mot aids startar

Äntligen har regeringen godkänt att en fond för bekämpning av aids byggs upp. Det ska ske nästa budgetår. Planen på en fond offentliggjordes redan 2012. Beskedet gavs av *Tanzania Aids Commission* vid ett möte med det nationella rådet med människor som lever med hiv i landet (TACAIDS) och olika andra partners. 26/2 *Guardian*

Bolagen skatteplanerar för miljarder

Enligt Zitto Kabwe, ordförande för utskottet för nationalräkenskaperna förloras 1,25 miljarder \$ om året i inkomster på grund av bolagens skatteflykt. Det motsvarar 5 procent av bruttonationalprodukten. 27/2 *Reuters*

Mer vapen mot tjuvskyttnar

De myndigheter och fältenheter som bekämpar tjuvskytte har fått ett ordentligt tillskott till sin utrustning. 500 AK47:or och 19 fordon att fördelas till de olika områden där tjuvskytte grasserar. 28/2 *Daily News*

sid 12—Habari 2/2014

Nytt politiskt parti ACT

Ett nytt politiskt parti har bildats som ska främja yttrandefrihet, öppenhet, patriotism, jämlikhet, ansvar och sann demokrati. Interimistisk ordförande är Kadawi Limbu som tidigare var knuten till CUF och var generalsekreterare för *Alliance for Democratic Change*. 4/3 *Citizen*

Kaffeodlare lär från Vietnam

Kaffeodlare uppmanas lära sig nya metoder från Vietnam som är världens näst största kaffeland. Vietnameserna skördar 3,5 ton per ha, medan tanzanierna skördar mellan 250 och 800 kg per ha. 6/3 *Guardian*

Vattenprojekt får 100 mdr/-

Finansminister Saada Mkuya har skrivit under två avtal värda 100,8 mdr/- som ska användas för att öka tillgången på rent vatten och förbättrad sanitet för befolkningen i Bukoba, Musoma och Mwanza. Partner är franska biståndsmyndigheten AF.d.. 7/3 *Daily News*

Hjälp oss att stoppa tjuvskyttnet!

Brist på personal och modern utrustning hämmar ansträngningarna att få bukt med tjuvjakt, och därför behövs hjälp av världssamfundet. Tanzania är ett stort land och 36 procent har satts av till de vilda djuren. Enligt president Kikwete saknas 3.700 viltvårdare. 7/3 *Daily News*

Air Tanzania utökar flottan

Tanzanias flygbolag Air Tanzania har köpt en kanadensisk CRJ-200 Jet för 50 passagerare som början på en expansion. Under april/maj kommer ytterligare två plan att levereras. Med de här förvärven kommer nya destinationer öppnas och frekvensen öka på befintliga destinationer. 8/3 *Daily News*

Tazara förlängs till Burundi?

Det pågår samtal mellan Zambia och Burundi om att förlänga Tazara-järnvägen till Bujumbura, vilket har rapporterats i zambiska tidningar. 10/3 *Daily News*

Parlamentledamoten Zitto Kabwe: Bolagen för ut miljarder US\$!

Vice-president Bilal om jordbrukssamarbete med Israel: Stora arealer lämpliga för konstbevattning.

Turismen allt viktigare

Turismen var den näringsgren som förra året drog in mest utländsk valuta, 1,88 mdr\$. Trenden fortsätter på det nya året med mer turism från fjärran östern och förbättrade kommunikationer. Valutainkomsterna från guld har istället gått ner till 1,73 mdr \$ år 2013 på grund av minskad export och fallande pris. 11/3 *Daily News*

Gränssamarbete med Malawi

Tanzania och Malawi har kommit överens om ett gemensamt tull- och immigrationscenter vid Songwe-Kasumulugränsen med syfte att öka handeln mellan de båda länderna. Med ett gemensamt center kommer kostnaderna för att göra affärer minska och de bilaterala relationerna stärkas. 12/3 *Daily News*

Järnvägsavtal med Burundi

Tanzania och Burundi har avtalat att gemensamt bygga en 20 mil lång järnväg från Msongati i Burundi till Uvinza i Tanzania. Kostnaden är beräknad till 700 miljoner \$ och kommer att förenkla varutransporterna mellan de två länderna. 13/3 *Daily News*

Ännu en journalist hotad

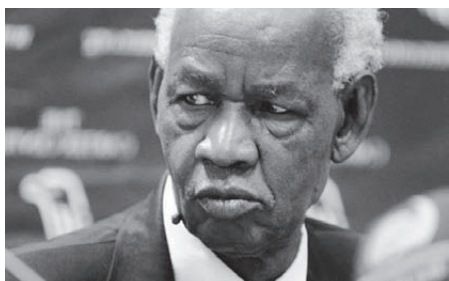
Människorättsorganisation THRD uppmärksammar anonyma hot till journalisten Christopher Kidanka. Han ger ut månadstidningen *Africa Tomorrow* och publicerade nyligen en artikel om tjuvjakten. Enligt uppgift började hoten komma den 21 februari i år. 13/3 *Citizen*

Rent vatten till fler

Regeringen har meddelat att vattenprojekt kommer att genomföras så att tillgången på rent vatten kommer att nå 74 % av befolkningen mot för närvarande 51 %. Prioritet kommer att ges i lika delar till städer och landsbygd. 15/3 *Daily News*

Jordbrukssamarbete med Israel

Ett samarbete om jordbruksutveckling

Warioba har presenterat 2:a omarbetade konstitutionsförslaget – men blir det två eller tre regeringar?

med Israel inleds grundat på landets stora kunskaper om konstbevakning. Enligt vicepresident Bilal är 29 miljoner hektar av landets 44 lämpade för konstbevakning. 19/3 *Guardian*

Konstitutionsförslag rev. 2 klart

Ordförande Warioba har lagt fram version två för konstitutionsförsamlingen med orden att unionen mellan Tanganyika och Zanzibar måste gynna folket snarare än dess ledare eller regeringar. Även den treregeringslösning som föreslås har sina nackdelar. Bland annat ökar kostnaderna för regeringarna. En särskild utmaning är att finansiera unionsregeringen. Trots att förslaget innehåller andra viktiga förslag så är det frågan om två eller tre regeringar som diskuteras bland gemene man. 19/3 *Daily News*

Export till Kina upp 45 %

Tack vare att Kina erbjuder tullfri import på 90 procent av varor från Tanzania ökade exporten dit med 45 procent förra året och nådde 600 miljoner \$ medan importen från Kina uppgick till 3,1 \$ miljarder. Så även om handeln nådde rekordnivå, så måste obalansen åtgärdas så att Tanzanias export ökar, säger kineserna. 20/3 *Daily News*

Prinsessan Victorias besök

Svenska investerare är intresserade av Tanzania inom branscherna energi, jordbruk och transport berättade kronprinsessan Victoria när hon tillsammans med handelsminister Björling besökte minis-

Prinsessan Victoria delar under besöket ut pris till Mujumita byskogsorganisation.

tern vid PMO, dr Mary Nagu. Minister Nagu å sin sida försäkrade att investeringarna kommer att betala sig i alla de nämnda sektorerna och utlovade konkurrenskraftiga villkor. Vi är preferenspartner för några varor på världsmarknaderna, sa hon och berättade vidare att bara förra året pågick 59 investeringsprojekt med svenska intressen värda 494 miljoner \$. De väntas skapa 6.510 nya jobb inom jordbruk, telekom, tillverkning, transport och turism. 21/3 *Guardian*

Gränskonflikten med Malawi

De tidigare statsöverhuvuden som medlar i konflikten mellan Tanzania och Malawi om gränsen i Malawisjön har haft ett tvådagarsmöte i Maputo där de bland annat behandlade en utsaga från president Nyerere som Malawi för fram. Nyerere har sagt att inte en droppe vatten i Malawisjön tillhör Tanzania. 23/3 *Daily News*

Trupp till Sydsudan

Regeringen gör för närvarande de sista förberedelserna för den fredsbevarande styrka som ska till Sydsudan på FN:s begäran. Den blir en lika stor som den som skickades till Kongo-DRC, ungefär 1.300 man. Det jobb man utförde i Kongo-DRC fick enligt utrikesminister Membe beröm i FN:s säkerhetsråd. 27/3 *Daily News*

Privata nationalparker – nej tack

Det finns inga planer på att privatisera någon enda av landets 16 nationalparker enligt ansvarig myndighet TANAPA. Istället planeras investeringar på 5 mdr/- i år för att stärka de södra parkerna. TANAPA försäkrar att man har tillräckliga resurser för att ta hand om parkerna utan stöd av externa eller interna kapitalbolag. Det har gått rykten i den lokala swahilipressen att turistministern och ett parlamentsutskott försöker locka bolag från Sydafrika att driva *Katavi National Park*. 31/3 *Daily News*

Planer på olje/gas fond

Vid ett tal i London till diasporan i England efterlyste president Kikwete en fond byggd på inkomsterna från de 46 billioner kubikfot gas man hittat i Tanzania. Avsikten med fonden är att begränsa användningen av inkomsterna från gasen i den årliga statsbudgeten. Han försäkrade att man träffat bästa möjliga avtal som gör att landet får 65 procent av inkomsterna medan investerarna får 30–35 procent. 1/4 *Guardian*

Fortsatt stöd från Storbritannien

Under sitt besök i London träffade Kikwete premiärminister Cameron och blev utlovad fortsatt ekonomiskt utvecklingsstöd. Cameron betonade särskilt att

Minister Maghembe: Våra vattenproblem är snart historia.

England är den partner som gör flest investeringar i Tanzania. 2/4 *Daily News*

Mobila betaltjänster för de flesta

Över hälften av den vuxna befolkningen har nu tillgång till banktjänster, jämfört med en fjärdedel år 2009, tack vare att mobiltelefonen kan användas som elektronisk plånbok. 3/4 *Daily News*

Inhägnad skyddar kor och lejon

En ny lågteknologisk lösning minskar konflikten mellan rovdjur och bönder. Lejonerna orsakar bönderna förluster genom att de jagar massajernas boskap. Så herdarna jagar lejonerna, som nu har minskat i antal med 50 procent sedan 2003. Nu har trenden vänt med hjälp av ett nytt sorts stängsel. Det håller katterna borta från boskapen och därmed från massajernas spjut. Cirka 360 stängsel av den nya typen har redan byggts i massajland. Man sätter upp ett ståltrådsstängsel med stolpar av Afrikansk myrra (*Commiphora africana*) som sedan slår rot och växer ihop till en ogenomtränglig häck som till skillnad från bara ståltrådsstängsel inte kan forceras av leoparder och små lejon. 7/4 *Guardian*

Vinst i gatubarnsturnering

Tanzanias pojkar vann 2014 års fotbollsturnering för gatubarn efter att ha skåpat ut grannen Burundi med 3–1 på *Estádio das Laranjeiras* i Rio. 8/4 *Daily News*

559 miljoner \$ i budgetstöd

I samband med att Sverige lämnade över ordförandeskapet för GBS-gruppen till

Cameron lovar Kikwete fortsatt stöd.

Trots konflikt: Malawis president Banda är en av gratulanterna till 50-årsjubileet.

Finland i april beslutade gruppen om ett budgetstöd på 559 m\$ för att stärka regeringens kapacitet att leverera resultat. Övriga i gruppen är African Development Bank, Kanada, Danmark, EU, Tyskland, Irland och Japan. 8/4 *EA Business Week*

Slut på städernas vattenproblem

Flera vattenprojekt kommer snart att slutföras. När det är gjort ska problem med vatten i städerna vara historia, säger vattenminister Maghembe. F.n. pågår bl.a. andra fasen av ett projekt i Dar es Salaam där en ny huvudledning dras från Ruvu till Ardhi Institute. 10/4 *Daily News*

Plan för större hamntrafik i Dar

Som ett led i att bygga ut transportsystemen och göra Dar till ett regionalt nav planerar man att öka godsvolymerna i Dars hamn med nästan 40 procent över 2013 års nivå. Tanzania liksom Kenya vill dra nytta av sin långa kust och också förbättra järnvägarna för att kunna serva de växande ekonomierna i inlandet. 12/4 *Reuters*

Ännu en bomb i Arusha

Femton personer skadades när en bomb exploderade på den fullsatta puben Arusha Night Park medan fotbollsfans tittade på en Premier League match på TV. Baren är populär bland turister. Bomben var hemmagjord och förövarna är okända. 14/4 *Reuters*

Regn skapar trafikproblem

Hundratals passagerare är strandade på Ubungo bussterminal i Dar es Salaam efter skyfall under helgen som spolat bort broar och bokstavligen isolerat staden från resten av landet. Vägar och byar är översvämmade. 15/4 *Daily News*

Valutareglering lättar 2015

Landet vill attrahera kapital till infrastrukturprojekt som kommer kosta miljarder dollar, säger president Kikwete. Bestämmelser som förbjuder utländska medborgare att köpa tanzaniska obligationer och förhindrar att bolag som till mer än 60 procent är utlandsägda från att registreras på börsen kommer att lättas på enligt en överenskommelse inom EAC. 15/4 *Bloomberg*

sid 14—Habari 2/2014

Privata pengar för infrastruktur

Statlig finansiering är inte tillräcklig för satsningarna på vägar och järnvägar i centrala korridoren, säger president Kikwete. Han uppmanar därför biståndspartners att uppmuntra privata investeringar i projekten. Det krävs alternativ till statlig finansiering för att sluta projektens budgetgap. I planerna ingår att serva ekonomierna i inlandet med transportkapacitet. 16/4 *Daily News*

Mer än 40 tros döda efter skyfall

Myndigheterna i Dar es Salaam befarar att 41 personer har omkommit i översvämningarna som förorsakades av tre dagars skyfall i helgen. Hittills har 25 omkomna dokumenterats. 16/4 *Daily News*

Undervattensdel av gasledning klar

Kinas *National Petroleum Corporation* har byggt färdigt undervattensdelen av en gasledning utanför Mtwara. Ledningen kopplades ihop av specialfartyget CPP601 innan den las till vila på havsbottnen. 19/4 *Daily News*

Dubbla gränsstationer bort

Östafrika är på väg att ta bort dubbla gränsstationer för att förenkla för resande och handel. Konstruktionen av nya stationer vid t.ex. Holili/Taveta (Kenya) och Mutukula (Uganda) är nästan klara. De viktigaste stationerna till övriga länder skall bli klara till slutet av året. 22/4 *EA Business Week*

Direktinvesteringar från Kina +50 %

Kinas direktinvesteringar ökar snabbt p.g.a. gas- och gruvprojekt, upp till totalt 3 md\$ 2014. Detta väntas på sikt utjämna

bytesbalansen som f.n. 3,7 md\$/0,6 md\$ i Kinas favör. 22/4 *Daily News*

Kampanj mot blytillsatser

Efter att ha lyckats övertyga regeringen att förbjuda blyad bensin har LEAT, *Lawyers Environmental Action Team*, nu startat en kampanj mot färger med blyinnehåll. LEAT är en NGO som grundades 1994. 25/4 *Daily News*

Gratulationer till 50-års jubileum

Gratulationerna har börjat för 50 år av union mellan Tanganyika och Zanzibar, sedan 26/4 1964. Bland gratulanterna kan nämnas påven, Tysklands president och Malawis president Joyce Banda (som ju grälar om Nyasa-gränsen med Tanzania). 25/4 *Daily News*

Export för 700 miljoner från frizoner

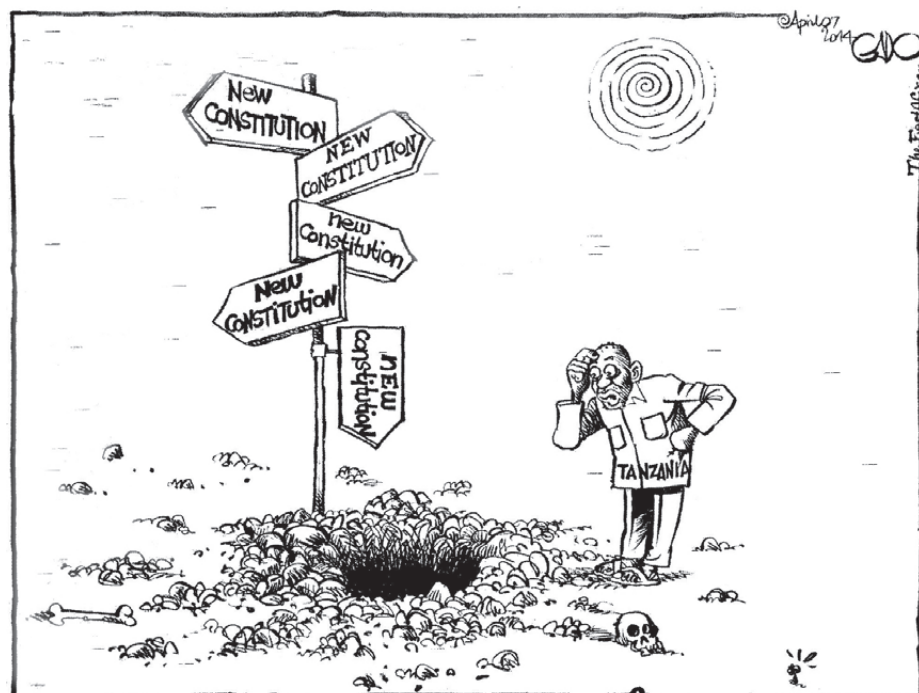
Enligt myndigheten för ekonomiska frizoner EPZA har man hittills exporterat för 700 m\$ från dessa, och även genererat anställning för 27.000. Indirekta jobb beräknas till 100.000. 27/4 *EA Business Week*

Nytt medel mot malaria

Ett kinesiskt medel mot malaria, baserat på artemisinin, skall testas i Tanzania. Enligt uppgift är Komorerna nu malariafritt efter ett försök med medlet, som angriper parasiterna i stället för myggorna. 29/4 *Daily News*

Matreserver tillräckliga

Myndigheten för matlagring NFRA meddelar att reserverna nu är tillräckliga fram till nästa odlingssäsong, trots att vissa områden har haft dåliga skördar. 29/4 *Guardian*

Children's Book Festival

Dar es Salaam is going to witness its first *Children's Book Festival* June 12–14 2014 at the *National Museum and House of Culture*. The festival will start with a book parade to launch a book campaign with a rallying call: 'Place a Book in the Hands of Every Child'. It also commemorates the *Day of the African Child* (with this year's Global Theme: 'Right to Participate: Let Children be Seen and Heard').

The Dar Es Salaam Children's Book Festival is a brainchild of *E&D Readership and Development Agency* and *Afrikultur of Sweden*. The former promotes reading in and out of school in Tanzania and runs *Soma Book Cafe* in Dar es Salaam, and the latter organises literacy and cultural events in Sweden and abroad in collaboration with organisations and individuals rooted in Africa

and/or African culture. More organisations and individuals have and are still being mobilised to take part in the organisation of the festival. These include association of publishers, booksellers, *Children's Book Project* and child literacy civil society organisations, art and cultural spaces, schools and individual artist and educators. The festival is supported by a grant from the Swedish Institute.

With diminishing oral story telling, a good story book can provide the children with a fairy tale replacement. The festival aims at promoting reading among children and young adults and also to develop their literary skills, including aesthetics. It also aims at increasing access to reading materials, and drawing public attention to the importance of story books in moulding children to become well rounded individuals.

Key activities in the festival:

- 1) *A story competition for children aged 7 years to 12 years*
- 2) *Creating a Mural* based on a story telling workshop with children facilitated by a famous storyteller/author
- 3) *Children's books exhibition* with special corner profiling 10 internationally known children authors
- 4) *Children books*
- 5) *Workshops and panels*
- 6) *Multimedia story telling with children.*

There will also be a number of awards at the ceremony including best children book of the year, best child writers and best young adult authors as well as launches of the mural and a street library; with ample media presence.

Biblioteket i Arusha

Eftersom jag älskar böcker brukar jag vart jag än kommer besöka bibliotek. Därför bad jag min vän Mike, att visa mig biblioteket i Arusha. Vid första besöket visade han mig runt och jag ställde en del frågor om boksortimentet. Det visade sig att inte ens den världskände historikern och Afrika-kännaren Basil Davidson fanns representerad, vilket faktiskt gjorde mig lite deppig.

Nästa gång vi besökte biblioteket i Arusha bad vi att få tala med chefen, som heter Rafiki Kilonzo Mvamba. Hennes titel är regionsbibliotekarie. Vi hade tryckt ut Erika Bjerströms första kapitel på engelska och gav det som present till Rafiki, som faktiskt blev lite tårögd. Jag sa, att vi skulle skicka kapitlet till henne via Internet, så att hon kunde sprida det i Tanzania. I stora drag beskrev jag vad resten av boken handlade om och att den troligen snart skulle ges ut på engelska.

Jag berättade också om min käre Basil Davidson och några av hans böcker plus de underbara filmerna, som finns på YouTube. Jag framhöll att allt detta skulle göra afrikaner mycket stolta både över sin historia och över den numera snabba utvecklingen framåt.

Då jag bad Rafiki prata lite om hur hon jobbade, sa hon att det var viktigt med barnen och att hon därför hade särskilda tider på lördagarna, då barnen fick komma och ha högläsning och boksamtal. Vi kom då in på bilderböcker för mindre barn som ingång till läsning, men sådana fanns knappast på biblioteket. Jag kom då att tänka på ett gammalt projekt tillsammans med Internationella biblioteket i Stockholm, då vi klistrade in textlappar i hopsamlade bilderböcker, som folk kastat, fast de var fullt användbara. Jag lovade, att försöka samla in bilderböcker och få hjälp med text på swahili och med inklistring. Rafiki tyckte det vore roligt att prova.

Därför ber jag Habaris läsare om hjälp med att samla in bilderböcker, skriva ut textlappar på swahili och klistra in dem i böckerna samt skicka till Rafiki. Man behöver inte översätta allt, för barn läser mest bilderna, bara det viktigaste för att få ett hum om handlingen. Alla som vill ha kontakt med Rafiki kan maila henne: <rafikilonzo2012@hotmail.com> Rafiki Kilonzo Mvamba, Tanzania Library Services Board, P.O. Box 1273 Arusha, Tanzania.

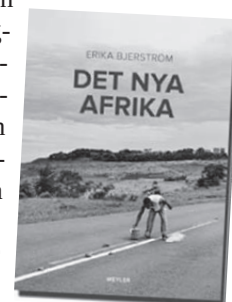
Kerstin Eriksson

"If you want your children to be intelligent, read them fairy tales. If you want them to be more intelligent, read them more fairy tales."

—Albert Einstein

Lästips

2013 utkom "Det nya Afrika" av Erika Bjerström, en mycket informativ och upplyftande bok om Afrika. Erika Bjerström är korrespondent och har som utrikeskommentator för SVT under många år haft hela den afrikanska kontinenten som sin arbetsplats. Hon framhåller att Afrika gjort oerhörda framsteg på de senaste tio åren och rymmer idag några av världens snabbast växande ekonomier. Fattigdomen sjunker, demokratier ökar, krig och konflikter minskar. Habari återkommer med en recension av boken.

Kerstin Eriksson

"Rafiki Gereji" – vad är det?

Barnprogrammet producerat på Habari Maalum Media i Arusha, Tanzania som genom sång och dans och drama visar på allas lika värde, barns rättighet till en trygg uppväxt, och att alla barn är viktiga!

Allt började med en tävling som ordnades av ECAMECO, *East African Media Community* i samarbete med IBRA. Swahilitalande länder i Östafrika – Tanzania, Kenya, Uganda, Burundi, Kongo och Rwanda deltog.

Man ville ha in ett barnprogrambidrag med 15 minuter radio samt 15 minuter TV-program. Detta för att utbudet av barnprogram är väldigt begränsat här, och för att det finns så många barn i dessa länder! Bara av Tanzanias över 40 miljoner invånare är ca 20 miljoner barn under 15 år, 50 % med andra ord! Totalt bor det ca 211 miljoner människor i dessa länder.

Vi, Ulrik och Paula Alderblad tillsammans med *Habari Maalum Media* i Arusha, Tanzania och IBRA media, arbetade fram och spelade in "Rafiki Gereji".

"Rafiki Gereji" betyder "kompis Garaget" och handlar om en dansande, ganska smart bil som kallas "Rafiki Gari", (Kompis Bilen) den ägs av "Mzee" gamlingen som vi också finner i garaget tillsammans med "Happy" åtta år och en kille vid namn "Pokea" som också jobbar där. Det blir ganska mycket sång

och musik, men även en hel del av barns funderingar runt om i Östafrika!

Habari Maalum vann tävlingen! Vilket ledde till att man bestämde att 26 barnprogram på vardera 30 minuter skall produceras både för radio och TV! Varje avsnitt fokuserar på olika ämnen så som till exempel: Allas lika värde, Vi behöver energi, Alla har en intressant historia, Vikten av kunskap osv.

Bilproblem, jämförs med problem vi människor kan ha och man lyfter fram olika artiklar i barnkonventionen i varje program!

TV-programmen sänds nu på lördagar i Tanzania på "Star TV" kl 08.30 och i Kenya på "Sayare" TV kl 08.00. Målsättningen är att de skall nå alla swahili-talande länder i Östafrika.

Paula Alderblad

Mamaid sprider kunskap om hiv/aids

1.500 personer har nåtts av ny kunskap om hiv/aids.

–Ett fantastiskt resultat, säger Lisbeth Alm från vänföreningen TanzAling i Alingsås. Vänföreningen driver projektet Mamaid i Nzega i Tanzania. Mamaid är ett informationsprojekt om hiv/aids (se Habari nr 1/2014).

På ett endagsseminarium fick 40 kvinnor ökad kunskap om hiv/aids av läkare från Nzega District Hospital. Tanken var att dessa kvinnor sedan skulle sprida sin nya kunskap vidare till folk i byarna.

Hur gick det?

Fem kvinnor från byn Kili arbetade med att sprida informationen till elever, lärare, kvinnogrupper och ungdomar i åldern

13–28 år. Några mötte också byledare, som i sin tur samlade bybor för att informera om hiv/aids. Totalt räknar föreningens koordinators med att 1.500 personer nåddes av nya kunskaper.

Informatörerna stötte på en del problem, t.ex. var det svårt att nå hivsmittade. De ville undervisas hemma.

Utvärderingen av seminariedagen, som kostade 4.000 kr var positiv, framför allt

för att deltagarna lärt sig mycket nytt, t.ex. hur viruset smittar, skillnaden mellan hiv/aids och om smittorisken mellan mor och barn.

– Vi är klart nöjda med resultatet, säger Lisbeth Alm. Nu väntar nästa skede, den större byn Bulunde, där vår koordinators och läkaren ska driva projektet utan oss på plats.

Ingela Gillqvist

The School that Love Built

Den amerikanska författaren Jann Mitchell har skrivit "Where Love Leads", en självbiografi i tre delar där hon berättar om hur hon hittar tillbaka till sin ungdomskärlek Eric och hur hennes liv förändras efter det.

I den första delen, "River Through My Soul", berättar hon om hur de återförenas och gifter sig, samt hur hon flyttar med honom till hans hemland Sverige. I den andra delen, "The School that Love Built", fokuserar hon på hur livet med Eric bidrar till att hon startar en NGO i Tanzania.

Eric Sandström är läkare med fokus på sexuellt överförbara sjukdomar och arbetar periodvis i Tanzania. Han har hållit föredrag för Svetan och skrivit om sitt arbete med aids-vaccin i Habari nr 3/10.

Jann följer Eric till Tanzania där hon lär känna Fatuma som driver en förskola i den fattiga stadsdelen Mbagala i Dar es Salaam och som är i stort behov av ekonomiskt stöd. Hjälp utvecklas till en allt större organisation som arbetar med skolan, föräldralösa och befolkningen i området. Donationerna kommer ifrån familj, vänner, organisationer och företag över hela USA och Europa.

Jann och Fatuma kommer med tiden i kontakt med ett antal kvinnor som tar hand om sina barnbarn då föräldrarna har avlidit i aids. För att kunna ge ett mer varaktigt stöd i de små familjernas försörjning startar de den välkända organisationen "Grandma 2 Grandma".

Boken är uppdelad i mindre kapitel som till formen påminner om enskilda fristående krönikor och berättar om olika aspekter av livet i Dar, vare sig det är att bli rånad eller träffa utsatta människor vars behov av hjälp i sin nöd är skriande. Den röda tråden är alltid kärleken; till sin man, till Tanzania och till de människor som organisationen vill hjälpa. Språket är lättillgängligt och många gånger humoristiskt och lockar till många skratt över vardagen i Tanzania.

Janns berättelse väcker känslan av att vilja hjälpa och bidra till ett bättre samhälle, men även förståelse för att det är en svår process. Hon berättar om hur svårigheter hopas, men beskriver samtidigt en tillit för att lösningar kommer att infinna sig.

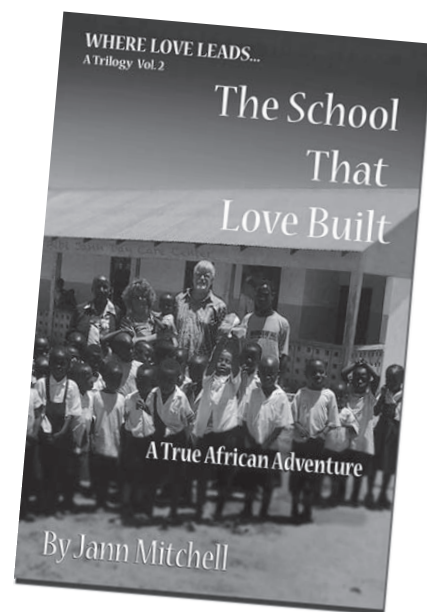
Det är riktigt trevlig läsning som gör mig glad över människors vilja att hjälpa de i nöd, men boken slutar dock lite abrupt och det hade varit önskvärt att få

veta lite mer om tankar och visioner inför framtiden. Men det är förståeligt att ett ständigt pågående projekt blir en organism som växer av sig själv och kan vara svår att förutsäga, vilket gör att det egentligen blir en berättelse utan slut.

Emma Kreü

**The School that Love Built:
A True African Adventure.**

Jann Mitchell.
Eget förlag 2012

Per Sunds förunderliga äventyr

På 80-talet arbetade jag med vattenförsörjning i Bukoba. Tack vare att vi kom dit med två barn och strax därefter familjen Wiking med ytterligare en jämnårig med vår äldste son fick den svenska skolan i Kibeta ovanför Bukoba verka några år till. Staffan Wiking är son till missionsnärsparet Birger och Philippa Wiking som verkade i Hayaland (Bukobaregionen) på 50-talet. Bukobastiftet var Svenska kyrkans största missionsfält i Tanganyika.

Tillsammans berättade de 1958 om de tio åren i Bukobastiftet i boken *Mitt Afrika* som inleds med en äventyrlig motorcykelfärd från Mwanza till Bukoba.

Philippa upptecknade och gav 1982 ut *Kungasägner från Kiziba*.

I Bukoba arbetade Staffan som rådgivare åt det nuvarande delade stiftets jordbruksavdelning men har annars arbetat för Röda korset som internationell samordnare, varav många år i östra Afrika.

Hans son David har arbetat på svenska ambassadens biståndsavdelning i Nairobi.

Tillsammans har de under mycket skratt och skoj skrivit romanen *Per Sunds förunderliga äventyr*. En smält

bisarr berättelse om hur Per får ett uppdrag från en av Sankte Pers tjänstemän. Tillsammans med väninnan Petra beger de sig ut på en äventyrlig resa för att så småningom komma till Somalia. Slumpen, med lite hjälp från ovan, får dem indragna i det ena äventyret efter det andra.

Ur omslagspresentationen:

"Den är annorlunda. Men det måste man acceptera, man måste acceptera att även det icke synliga ibland kan ha behov av hjälp från oss vanliga synliga människor. Det är egentligen inte så mycket mer annorlunda än den slump som spelar så avgörande roll i de flesta av vår tids deckare."

Staffan och David hade roligt när de skrev och jag hade roligt när jag läste den trots den allvarliga bakgrunden i Somalia.

Lars Asker

Per Sunds förunderliga äventyr
Staffan Wiking
Vulkan 2008
ISBN 10:91-633-4057-4

Afrika vänder

Afrika vänder: en kontinent i förändring är titeln på Sten Rylanders nya bok, som är en aktuell och positiv beskrivning av Afrika idag. Det är långt ifrån den svartmålning som runt 2000 kallade Afrika "Africa the hopeless continent." Boken ventilerades på Nordiska afrikainstitutet den 25 mars av författaren och Namibias ambassadör Mrs Morina Mouundjo, som var här i anledning av firandet av Namibias 24 år som självständig stat. Afrikainstitutets direktör Iina Soiri ledde samtalet.

Mrs Mouundjo gjorde en sammanfattning av boken men bekände att hon bara läst en icke auktoriserad engelsk version varför hon kanske inte var en alldeles tillförlitlig kritiker. Sedan berättade författaren om boken och gick igen de olika kapitlen och klargjorde sina ståndpunkter. Det är en positiv bild som framkommer, i någras ögon kanske alltför positiv, även om han inte sticker under stol med att många problem kvarstår.

Afrikas ekonomier växer men ändå kvarstår fattigdomen, vilket beror på att de fördelningspolitiska verktygen inte fungerar. I stället växer klyftorna mellan dem som har och dem som inte har, vilket ju är samma situation som i många västländer, Sverige inte minst. Att det gått bättre i Asien menar han beror på att man där har haft starkare regeringar och institutioner som har hållit fast vid de politiska besluten. I Afrika hade de gamla ledarna positiva avsikter och såg till sina undersåtars bästa medan det nya ledarskiktet inte tänker på folkflertalets bästa utan ofta är kleptokrater som använder sig av sin ställning för att berika sig själva. Dessutom har många av dem suttit kvar alldeles för länge genom att ändra konstitutionerna så att de kan bli omvalda hur många gånger som helst. De enda som lämnat sina poster är Julius Nyerere och Sam Nujoma, om än den senare motvilligt. Dessa har i stället blivit landsfärdar som haft positivt inflytande och varit aktade. En följd av långa regeringsinnehav har också medfört att yngre människor inte vill satsa på en politisk bana om utsikterna är så begränsade förutom att det leder till stagnation. Ryktet säger att president Kikwete tänker sitta kvar tills den nya konstitutionen i Tanzania är färdig, vilket kanske ger en fingervisning om en önskan att förlänga sitt mandat. I Namibia kommer man att hålla fast vid konstitutionen och följa mandatperioderna enligt Mrs Mouundjo.

Biståndsberoendet har minskat, och i stället har det tagit sig nya former genom det s.k. *Income grant* direkt till familjer utan krav på projekt av olika slag. En tillgång, men också en svårighet, har varit att man varit bunden i sina handelsförbindelser med sina forna kolonialherar, vilket har hindrat framväxten av handel inom kontinenten. Dessutom har man ofta likartade produkter att erbjuda varför utbytet inte bidrar till diversifiering av handeln. Men nya partners har kommit in på senare tid: Kina, Japan, Brasilien och Indien.

Investeringar har välkomnats med öppna armar men ofta utan krav på återinvesteringar och skatter. Förvaltningsbiståndet försökte stödja vissa länder härvidlag men utan större framgång. Småningom har man insett detta och gått samman i en organisation som heter *High Level Panel on the Illicit Outflow of Money from Africa* för att hindra kapitalflykt. Lagstiftningen har varit för tandlös i många länder vilket inneburit att mer har läckt ut än vad som kommit in. Man har också insett vad man kallar Kinas "predatory practices" och att deras konsumtionsvaror inte håller måttet.

En annan svårighet är att utbildade personer lämnar sina hemländer för att arbeta i länder med större möjligheter till forskning och ekonomiskt utbyte.

Man har varit positiv till att NATO skulle agera i Libyen mot Gadaffi men man blev bestört när man insåg vad som hände med full militäroperation. Gadaffi var populär genom att han donerat mycket pengar till sina grannländer även om man inte uppskattat hans idéer om ett Afrikas förenta stater med honom själv som president.

Demokrati och mänskliga rättigheter utvecklas men det finns bakslag som t.ex. Musevenis lagstiftning mot homoseksuella. Konflikten i Centralafrikanska Republiken är inte heller löst.

Morina Mouundjo, Namibias ambassadör, Sten Rylander, Iina Soiri, Afrikainstitutets direktör.

Positivt är naturligtvis den snabba utvecklingen av kommunikationerna, särskilt mobiltelefonerna. Där har man i flera fall kommit längre än vi t.ex. med bankväsendet m-pesa.

Hälsosituationen är fortfarande problematisk och sveket mot de aidsjuka i Sydafrika är en skamfläck. I Tanzania lyckades Sten Rylander förmå president Mkapa att ställa sig i spetsen för arbetet mot hiv/aids men ändå nås bara 60 % av de drabbade med bromsmediciner.

Kulturutbytet och stödet till kulturen är något som minskat i det svenska samarbetet med Afrika. Författaren beklagar detta och hoppas att det skall kunna återuppträffa inom en snar framtid.

Henning Mankell har skrivit ett inspirerande förord som särskilt understryker författarens stora kunskap och kärlek till Afrika. "Därför är det förstås med självklar glädje jag konstaterar att han nu har sammanfattat all sin kunskap om Afrika idag och skrivit en bok om den fortsatta vägen mot framtiden. För mig borgar det för att varken pessimisten eller optimisten tillåts dominera, utan realisten."

Boken är uppdelad i korta kapitler och fastän den är faktpäckad är den mycket lättillgänglig. Den avslutas med en epilög där författaren sammanfattar sin syn på framtiden.

En gedigen referenslista och förkortningsförklaringar samt kartor ingår.

Text och foto: **Katarina Beck-Friis**

Afrika vänder

Sten Rylander

Historiska media 2014

ISBN 978-91-7545-094-0

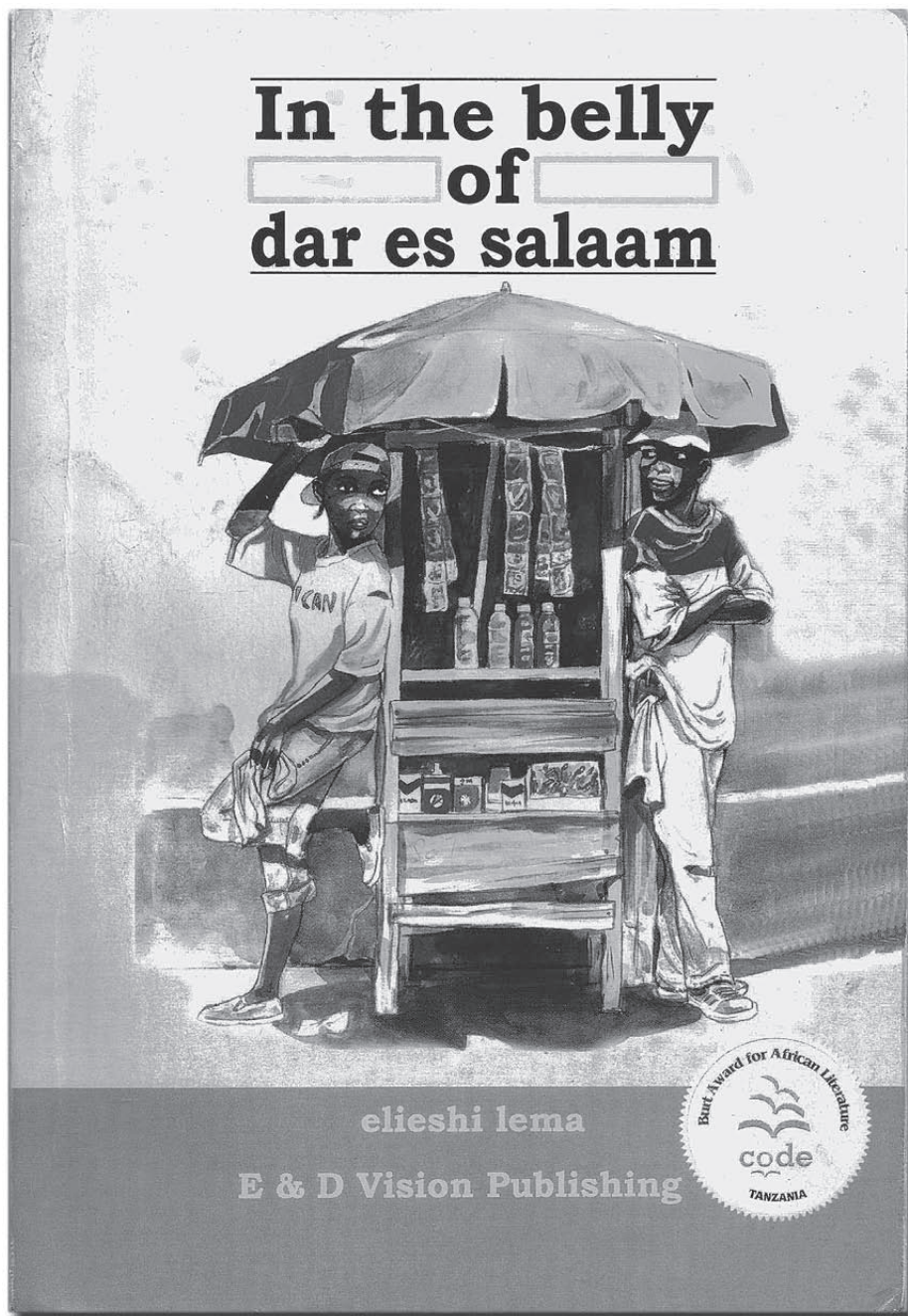
In the belly of Dar es Salaam

Den här romanen, som riktar sig till ungdomar, handlar om gatubarnen Sara, Mansa, Kaleb och Ali och deras liv under några år i Dar es Salaam. De har lämnat fattigdomen på landsbygden för att försöka hitta ett liv – "kutafuta maisha". Några av dem är föräldralösa som blivit bortstötta och misshandlade av släktingar eller styvföräldrar. Andra längtar helt enkelt efter spänning, rikedom och lycka. Till en början handlar deras tillvaro i staden bara om att överleva från dag till dag. När de inte lyckas tjäna några slantar genom att sälja vatten, tvätta bilrutor eller springa ärenden, får de leta mat i soptunor. De lär sig snart att ingen överlever ensam här och söker sig till varandra för att få skydd. De dansar sig trötta på någon bar för att döva hungerkänslan. De sover hopslingrade i smutsiga övergivna rum. Steget in i kriminalitet eller prostitution är inte långt, överallt finns äldre "affärsmän" som frestar med sådana tillfälliga utvägar ur misären.

Det är på det sättet – även om det också finns förälskelse och respekt med i bilden – som huvudpersonen Sara så småningom får ihop pengar tillräckligt för att kunna hyra ett litet rum i den fattiga stadsdelen Kigogo och starta en liten gatuservering.

Man förstår att författaren med denna berättelse vill visa på de klyftor som uppstått i Tanzania, bland annat genom att människor på landsbygden inte alls har fått ta del av den ekonomiska utvecklingen. Det finns ett starkt socialt patos i den här boken och bilderna av livet i "stadens mage" är verkligen gripande. Det feministiska budskapet är tydligt: En kvinna klarar sig själv! Men det blir också väl programmatiskt, och jag har svårt att förstå att boken har fått The Burt Award for African Literature.

För det första är de olika delarna i romanen alltför löst hopfogade och ibland hänger berättelsen inte riktigt ihop. Alltför många trådar tappas och som läsare blir man gång på gång besviken. För det andra är gestaltningen av karaktärerna något schematisk. Speciellt verkar författaren ha ansträngt sig för att göra Sara till en "god förebild" för sina unga läsare, hon har blivit alldeles för perfekt

i alla avseenden. För det tredje förekommer det en del språkfel. Men framför allt är det en ojämn bok och mer än en gång under läsningen suckade jag över att författaren tycks ha saknat en bra redaktör.

För det finns också juveler i texten – inledningen med Sara och kohuvudet, pojkarnas diskussion om landets regering, kommersen i Kariakoo, uppgivenheten hos den supande pappan, Mansas

hjälplosa förälskelse i Sara, kvinnornas sammanhållning i Kigogo. Så det hade utan tvekan kunnat bli en riktigt bra bok, väl värd sitt fina pris.

Pia Eresund

In the belly of Dar es Salaam
av **Elieshi Lema**
2011, E & D Vision Publishing,
Dar es Salaam.

In the belly of Muhimbili

Hamna – ett ord som för en svensk i Tanzania betyder olika saker beroende på om man pratar svenska eller swahili. Hamna, som på svenska betyder ungefär ”att plötsligt befinna sig på ett ställe utan att ha bestämt helt själv”, och hamna på swahili, som jag tolkar som ”borta, finns inte”. Man kan som svensk inte bara hamna i Tanzania. Det finns alltid en historia om vägen dit. Det här är min historia:

Jag jobbar till vardags som ST-läkare i barnmedicin i Östersund och var en av de där som ville rädda världen. Tankarna på utlandsarbete hade funnits sedan läkarutbildningen och när chansen dök upp att göra 3 månaders sidoutbildning utomlands genom Globalmedicin, ett samarbete mellan Centrum för Allmänmedicin och SIDA ville jag definitivt åka. Min man och två döttrar på 5 och 7 år var lite mer skeptiska, men övertalningsbara. Vi funderade, tittade på kartor och pratade med vänner och bekanta. Vägde Indien och Uganda mot Tanzania. Det var så vi hamnade i Tanzania.

Muhimbili hospital

Under tre månader hösten 2013 var jag på *Muhimbili National Hospital* i Dar es Salaam. Mitt uppdrag var att vara observatör för SIDA. Muhimbili National Hospital är Tanzanias största statliga sjukhus. Det är ett s.k. tertiärsjukhus dit de sjukaste patienterna remitteras från omkringliggande sjukhus i förortererna som t.ex. Temeke. Enligt den officiella hemsidan finns 900 sängplatser. Cirka 1.000–1.200 patienter skrivs in varje dag. Vårdtiderna är ofta långa, flera dagar till veckor. Att siffrorna inte går ihop beror på att väldigt många saknar en säng. På vuxenavdelningarna ligger många på golvet. På barnavdelningen är det inte ovanligt med 2–3 barn i varje säng. Mässlingsbarn bredvid de med nedsatt immunförsvar.

Läkarbristen är stor i Tanzania. Endast hälften av de läkare som utbildats arbetar som läkare idag. Det är oklart vad den andra hälften tagit vägen. Det finns 300 läkare på Muhimbili. Det är lika många

som på Östersunds sjukhus. Skillnaden är att Östersunds sjukhus har ett upptagningsområde på 140.000 invånare. I Dar es Salaam bor uppskattningsvis 4,5 miljoner invånare. Med tanke på att Dar es Salaam är en miljonstad och att det bara finns en enda akutmottagning är det förvånansvärt lugnt på akuten. Avsaknad av ambulanser och dåliga vägar är en orsak. Många kommer helt enkelt aldrig till sjukhuset. Obefintliga ekonomiska resurser är en annan orsak. Låg kunskap om sjukdomstillstånd samt behandlingar hos lokala medicinmän en tredje.

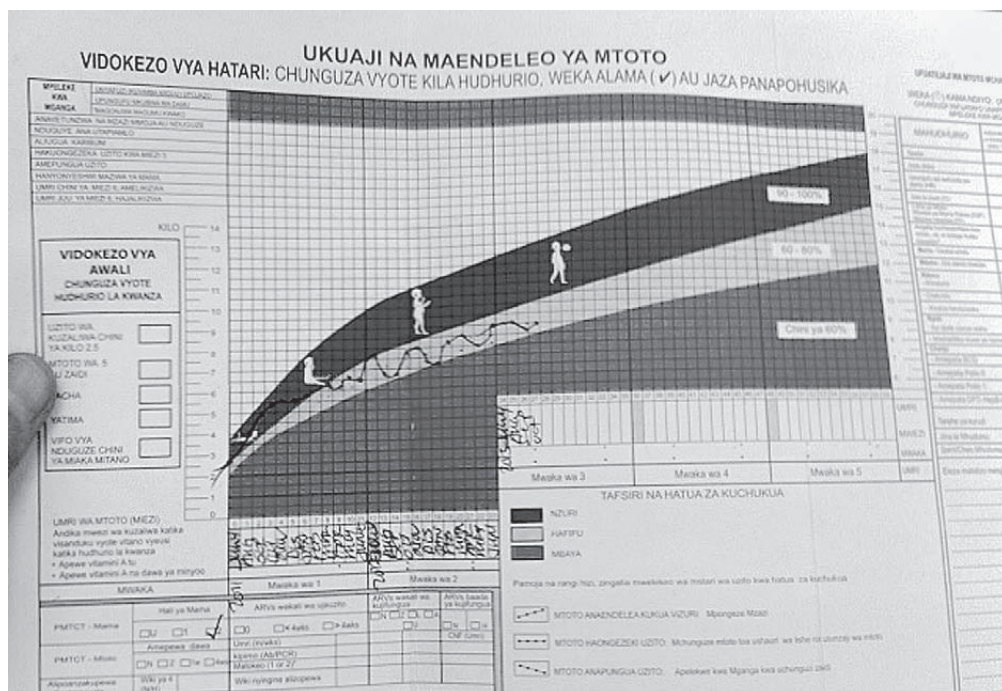
På barnakuten

I barnrummet på akuten ligger sju barn på tre britsar. En treåring gnyr då hans brännskador på lår och mage görs rent inför omläggning, i övrigt är det alldeles tyst. Tysta barn är de sjukaste. Tre av dem ligger och kämpar med andningen. När det är jobbigt att andas orkar barnet inte med någonting mer än att lägga all kraft på att andas. Det är oklart när det minsta barnet orkade amma senast. Kanske för två dagar sedan, kanske mer.

Det finns en mätare att övervaka syremättnad och det finns tillgång till syrgas. Vanligaste orsaken till andningsbesvär är lunginflammation. Det är också en av de vanligaste dödsorsakerna hos barn under fem år i Tanzania. I Sverige dör inga barn p.g.a. lunginflammation idag. De övriga tre barnen på akuten denna eftermiddag är medvetslösa. En femåring har blivit påkörd av en motorcykel utanför huset. Hon reagerar med sträckkramp men ger ingen kontakt när den unga tanzaniske läkaren undersöker henne. Det är ett väldigt dåligt tecken. En fyraåring var helt frisk men fick feber för tre dagar sedan och har snabbt blivit sämre och har varit medvetslös sedan i morse. Ett snabbt blodprov visar positivt för malaria och barnet får malariamedicin. En tvååring var vid medvetande när hon kom för tre timmar sedan men är nu medvetslös av oklar anledning. Vi väntar på svar på blodproverna för att se om det kan ge oss en ledtråd till vad som är orsaken. På akuten fungerar det bra. De flesta blodprover som tas hamnar på labbet och svar kommer tillbaka inom några timmar.

Tillväxtkurva för ett barn med medfött hjärtfel. Flickan väger nio kg vid drygt två års ålder. Viktnedgång troligen under infektioner. Tillväxtkurvan är ett otroligt bra hjälpmedel när man bedömer barns hälsa.

sid 20—Habari 2/2014

Damu hamna

Vilket leder oss till betydelsen av "hamna" på swahili. Det är ett av de första orden jag lär mig på swahili. På sjukhuset upplever jag en stor frustration över detta "hamna". "Damu hamna". Det finns inget blod. Många barn har så låga blodvärden att de behöver en eller flera blodtransfusioner p.g.a. cellgiftsbehandlingar, infektioner, malaria eller sickelcell-sjukdom (en ärftlig sjukdom som drabbar många barn i delar av Afrika och gör att blodkropparna inte fungerar som de ska och blodvärdet blir konstant lågt). Men många av barnen får inget blod, trots att det går att hämta på blodbanken på sjukhusområdet. Till barn behöver inte ens en anhörig donera blod innan man kan få ut en påse. Jag vet inte varför blodet inte når avdelningen vissa gånger. Kanske har ingen orkat gå och hämta. Det kanske är lättare att säga "hamna". Kanske finns det inget blod.

Antibiotikan som ordinerades igår är inte given. Antibiotika "hamna". Rykten säger att mediciner hamnar i någons ficka och sedan säljs på privatkliniken där doktorerna jobbar på eftermiddagarna. Kanske är det sant. Kanske inte. Även svar på blodprover är ofta "hamna". Det leder många gånger till flera dagars fördröjd behandling, vilket i en del fall blir ödesdigert. Vävnadsprov tagna från tumörer är också "hamna" ibland. Cellgiftsbehandlingen som ska vara spe-

cifik mot just den tumören blir istället en chansning. Biverkningarna av starka cellgifter kommer vare sig medicinen har effekt på tumören eller inte. Barnen kräks och behöver blodtransfusioner. Jag förstår och accepterar att resurserna är långt knappare i Tanzania än i Sverige, men jag har svårare att förlika mig med likgiltigheten från personalen när ett ryck på axlarna och ett "hamna" leder till att ett barn som skulle kunnat räddas dör.

Saker som fungerar

Som svensk på Muhimbili är det i början lätt att bli frustrerad över allt som inte fungerar. Allt som är "hamna" och inte finns idag fast det fanns igår. Men visst finns det saker som fungerar också. Barn med lunginflammationer, uttorkning och malaria som får behandling. Barncanceravdelningen som är sponsrad och drivs av eldsjelen dr Trish fungerar utomordentligt bra (ända tills dr Trish måste åka hem till Irland under två veckor och samtliga fyra andra läkare på avdelningen ringer in och sjukskriver sig för två veckor framåt och allt havererar). Ett välfungerande hiv-program med gratis bromsmediciner gör att de hiv-smittade barn jag träffar är de friskaste barnen jag ser under mina tre månader på Muhimbili. Barn med svåra hjärtfel flygs till Indien där de opereras. Tanzanias första akutläkare examinerades 2013 och akutmottagningen som startades 2010 har

höjt nivån på sjukvården i Tanzania och har absolut potential att höja nivån ytterligare. Sjukvården generellt i Tanzania ligger ca 40–60 år efter Sverige ur vissa medicinska aspekter men det gäller att komma ihåg att utvecklingen i Tanzania nu går fortare än den någonsin gjort i Sverige.

Barnadödligheten för barn som dör före fem års ålder har sänkts från 15 % 1990 till 8 % 2010. Det är bra. Men det är ändå en bit kvar till *millenniummål #4*: att sänka barnadödligheten med 2/3 till år 2015. Vaccinationer mot mässling och vaccination mot stelkramp till mammor i slutet av graviditeten (så barnet föds med skyddande antikroppar) har till stor del bidragit till denna halvering. Läkarutbildningen på Muhimbili startades på 70-talet och på de 40 åren har sjukvården utvecklats väldigt mycket men kontrasterna mot svensk sjukvård som analyserar varje litet misstag och vänder det till förbättringsarbete är stor, särskilt när man som jag i vardagen går på de raka vägar som mina förfäder både har byggt och sopat, både bildligt och bokstavligt. Det är enklare att förbättra när grunden liksom redan är klar.

Lärdomar

Jag lär mig otroligt mycket under min tid i Tanzania, både om globalmedicin och om livet i stort. Jag inser betydelsen av organisation och vad avsaknad av densamma ger för konsekvenser inom sjukvården. Att förändring tar tid. Jag funderar mycket på vems ansvar det är att komma med förslag till förändringar, att genomföra dem och följa upp. Förhoppningsvis kan jag bidra till att göra några barn friskare, någonstans, någon gång genom mina nya insikter och lärdomar. Förhoppningsvis även inspirera andra att göra samma sak. Hur beror på var man kommer hamna härnäst?

Text och foto: **Jessica Westman**
westmanjessica@yahoo.com

Daglig rond på barnkliniken ward A, i mellersta sängen en flicka med medfött hjärtfel som väntar på att få flyga till Indien för operation. I sängen till höger i bild en pojke med trolig lunginflammation och en flicka med brännskador efter att ha fått kokande vatten över båda armarna.

Laser hittar malaria

Forskare vid Rice University i USA har utvecklat en metod som kan diagnostisera malaria utan blodprov. Det kan leda till billiga undersökningar som inte kräver specialutbildad personal eller de kemikalier och dyra mikroskop som används vid blodanalys. Från en batteridrivnen malariadetektor skickas en laserpuls genom skinnet på exempelvis en fingertopp. Laserpulsen värmer upp det järn som finns i malariaparasiternas blod men som saknas i friskt blod. Värmen alstrar mikroskopiska bubblor som när de bildas ger ifrån sig en karaktäristisk akustisk signal.

Metoden har testats på möss och enligt forskarna är resultaten mycket lovande då inte en enda frisk blodkropp signalerade ett positivt falsklarm. De blodtester

som idag används för att upptäcka malaria tar omkring 15 minuter per undersökning. Med lasermetoden blir det möjligt att kontrollera tre personer per minut och kostnaden beräknas bli hälften av priset för blodundersökningar. De första kliniska testerna på malaria-infekterade människor med den nya metoden har påbörjats.

Jan Melin, Ny Teknik 2014-01-16

Umeå universitets Buddyprogram

Måndagen den 20 januari startade Umeå universitets introduktionsutbildning där de internationella studenterna får kunskap om hur det är att studera och bo i Sverige. Det så kallade Buddyprogrammet hjälper studenterna att komma tillrätta i sin nya miljö och ger dem möjlighet att upptäcka Sverige och dess kultur. De välkomnas av svenska studenter och ges en insikt i vad Umeå har att erbjuda.

Umeå universitet rankades ifjol som nummer ett i Sverige och nummer tre i Europa i enkätundersökningen *International Student Barometer* besvarad av studenter från 193 lärosäten runt om i världen. Umeå universitet är ett

av Sveriges största lärosäten med drygt 34.000 studenter. I år med 250 utbytesstudenter från 36 olika länder varav fyra från Tanzania. Dessutom har Umeå universitet antagit 835 freemovers, studenter som sökt sig till universitetet på egen hand.

Pressmeddelande Umeå universitet

We Effect, före detta Kooperation Utan Gränser, bjöd in till en 10 dagar lång resa i maj där deltagarna skulle få möjlighet att i en vecka bo och arbeta med massajerna. Deltagarna skulle övernatta i en massajby och delta i en workshop där man fick tillverka egna armband av den typ som numera bärs av tiotusentals svenskar och som tillverkats av massajkvinnor i Tanzania. Resenärerna fick också delta i det dagliga arbetet, till exempel mjölka getter. Efter vistelsen hos massajerna var det fyra dagars safari till Ngorongoro och Serengeti. Resan skedde i samarbete med Good Travel.

Pressmeddelande We Effect

Vattenprinsessan Victoria

I anslutning till den årliga Världsvattendagen den 22 mars besökte kronprinsessan Victoria tillsammans med handelsminister Björling WaterAids projekt i Kigamboni utanför Dar es Salaam. Victoria och prins Daniel är sedan 2011 beskyddare av WaterAid i Sverige. WaterAid har arbetat i Tanzania i tre decennier och inte bara i Kigamboni. Under år 2013 nådde de 64.000 tanzanier med rent vatten och förbättrad sanitet. Världsvattendagen instiftades av FN år 1993.

Pressmeddelande WaterAid Sverige

Solceller renar vatten

Det svenska företaget SolarWave har utvecklat en metod för att på ett enkelt och effektivt sätt ge många tillgång till rent vatten. De har skapat vattenreningsverk som drivs av solenergi. Med hjälp av solen och en handburen enhet produceras 700 liter i timmen utan tillsats av kemikalier. Beställare är bland annat sjukhus och skolor i utvecklingsländer.

Finansbolaget Midroc Europa samarbetar nu med SolarWave i projektet Good Water, där Midroc finansierar tre vattenreningsanläggningar som en del av sitt sociala ansvarsarbete (CSR). Midrocs Marina Vangstad besökte för inte så länge sedan två skolor och en sjukvårdsklinik i Tanzania och fick uppleva vad vattenrening betydde för människorna.

Pressmeddelande Midroc

Kikwete besöker Chatham House

Chatham House i London är ett centralt forskningsinstitut när det handlar om Afrika. De bedriver ett Afrikaprogram med öppna föreläsningar och inbjudna gäster, och har bland annat tagit upp exploateringen av olja och gas i Östafrika. Sista mars var president Kikwete gäst. Han diskuterade sin vision av Tanzania som ett medelinkomstland år 2025, landets regionala roll och potentialen att bli ett regionalt nav byggt på stark ekonomisk tillväxt och "good governance". Inledningsvis kommenterade emellertid Tighisti Amare vid Chatham House det ekonomiska och sociala utfallet av olja och gasfyndigheterna som kommer att bero på hur väl de tas tillvara för Tanzanias tillväxt. Avgörande för den framtida utvecklingen kommer den nya konstitutionen, hur 2015 års val genomförs, institutionsbyggandet och förmågan att ta hand om landets unga att vara.

Chatham House

REDD för klimatkompensation

FN:s initiativ för reducerad avskogning, REDD (Reducing Emissions from Deforestation and forest Degradation) har ett projekt nr 1, Yaeda Valley, knutet till Carbon Tanzania. Nu inleder projektet ett samarbete med företaget ZeroMission, världens största återförsäljare av klimatkompensation från Plan Vivo-projekt. ZeroMissions produktportfölj innehåller projekt certifierade i enlighet med Plan Vivo, Gold Standard och CDM. I Yaeda Valley samarbetar Carbon Tanzania med lokala nomadsamhällen som får betalning för ekosystemtjänster genom försäljning av Plan Vivo-certifikat. De gör bevarande av skog mer lönsamt än skövling. Certifikaten får man genom att lokala intressenter tar fram en markanvändningsplan, förtydligar och systematiserar markägarskap, bygger upp teknisk och administrativ kapacitet och även kunskap om förvaltning av naturresurser. I februari beslutade National Geographic att köpa klimatkompensation av Yaeda Valley för emissioner de inte kan eliminera själva

Pressmeddelanden U&WE (uandwe)

Kanga Kabisa

Vid ett frukostmöte på Just Africa i Stockholm presenterade Johan Wallin företaget Kanga Kabisa och deras planer för framtiden. Eva Löfgren rapporterar från mötet.

Kanga Kabisa är ett mode- och designföretag för kläder sydda av kangatyger. Kläderna tillverkas i produktionsföretaget Tantex på Zanzibar där det idag finns åtta fast anställda personer – fyra kvinnor och fyra män. Förutom sina egna märkeskläder tillverkas även textilier och kläder till hotellen på Zanzibar. Företaget startade 2005 av Lotta och Johan Wallin. Kanga Kabisa deltog i modeveckan på Zanzibar 2013 och på modeveckan i Stockholm nu i januari 2014. Deras vision är "Södermalm möter Zanzibar".

Johan och Lotta vill skapa fler arbetstillfällen på Zanzibar och försöker få andra modeföretag att lägga sin tillverknings där. De har pågående samtal med

Moderådet och håller på att starta upp ett moderåd på Zanzibar. Idag finns cirka tio olika designers på Zanzibar. En fördel med att producera på Zanzibar är att det inte är någon tidskillnad mellan Sverige och Zanzibar och att det är billigt. Nackdelarna är korruption och bristande logistik när det gäller frakt m.m. Dock finns det direktbåtar från Dubai till Zanzibar så man behöver inte gå via hamnen i Dar es Salaam.

Förutom modekläder för vuxna tillverkar företaget väskor och gosedjur. De arbetar aktivt för ett hållbarhetstänk i flera avseenden och har en framtida idé om att arbeta med "kläder on demand".

Foto: Eva Löfgren

SWAHILI DAY – Saturday, 7th June, 2014 (OBS! Nytt datum)

The Embassies of **Kenya, Tanzania, Rwanda and Democratic Republic of Congo** are going to hold a Swahili Day cultural event on Saturday 7th June, 2014 in Stockholm.

Venue: Bergshamra Skola, Hjortstigen 1,
Bergshamra Solna.

Time: From 13.00 hrs to 20.00 hrs

The purpose of the day is to bring together various events with the aim of celebrating and informing people about the richness of the Swahili culture. Activities will include brief speeches, poetry, music and dance, Swahili food, display of fashion and literature.

We believe that promoting interaction and exchanges between different cultures creates an added avenue for enriching cultural diversity and understanding.

It is against this background that the Heads of Missions of these Embassies extend their invitation to this occasion.

Kindly note that attendance is open

Dress code – Kanga /Kitenge/Kikoi/Kanzu

kanga
kabisa.

Made in Zanzibar by Tantex Ltd. Available @ Södermalmstorg 4, Södermalm, Slussen

*Just
Africa*

www.kangakabisa.com